DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 30 listopada 1938 r.

Nr 32

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

DEKRETY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU:

OŚWIADCZENIA RZĄDOWE:

ZARZĄDZENIA MINISTRA SKARBU:

ZARZĄDZENIA KOMISJI DEWIZOWEJ:

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU:

OBWIESZCZENIA URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA:

WYKŁADNIA USTAWY O OPŁATACH STEMPLOWYCH:

OKÓLNIK MINISTRA SKARBU:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU:

737

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 listopada 1938 r.

o zaniechaniu postępowania karnego w sprawach o niektóre przestępstwa.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Nie wszczyna się postępowania karnego, wszczęte zaś postępowanie umarza się, jeżeli przy dopełnianiu obowiązków, przewidzianych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 10 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) ujawni się:

1) przestępstwo, przewidziane w dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584);

2) przestępstwo, przewidziane w dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i Wolnym Miastem Gdańskiem (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 279);

3) przestępstwo podatkowe;

4) naruszenie przepisów o opłatach stemplowych, przewidziane w art. 40 i 43 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404);

5) przestępstwo, przewidziane w przepisach o opodatkowaniu spadków i darowizn;

6) przestępstwo skarbowe.

(2) W przypadkach wymienionych w ustępie poprzedzającym nie będzie również wszczynane postępowanie z powodu naruszenia przepisów o opłatach stemplowych, przewidzianego w art. 42 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404).

(3) Przepisy ustępów (1) i (2) stosuje się pod warunkiem całkowitego dopełnienia wszystkich obowiązków określonych w ustępie (1).

Art. 2. Dane, wynikające z dopełnienia obowiązków, przewidzianych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 10 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) nie mogą być użyte do wymiaru jakichkolwiek podatków za rok, w którym zgłoszenie i zaofiarowanie nastąpiło i za lata poprzedzające, jak również do wymiaru jakichkolwiek opłat o charakterze publicznoprawnym.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 19 listopada 1938 r. Nr 88, poz. 598).

738

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu prawa o notariacie na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą prawa o notariacie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 84, poz. 609) oraz dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. o ograniczeniu praw emerytalnych notariuszów i pisarzy hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 526) ze zmianami, określonymi w artykułach następnych.

Art. 2. Osoby, które odpowiadają warunkom, określonym w art. 7 pkt 1), 2), 3) i 4) prawa o notariacie, w dniu 1 października 1938 r. mieszkały w Republice Czeskosłowackiej i według dotychczasowych przepisów miały w tym dniu kwalifikacje do objęcia stanowiska notariusza, zachowują te kwalifikacje nadal.

Art. 3. Do osób, które w dniu 1 października 1938 r. zajmowały stanowiska kandydatów lub substytutów notarialnych w Republice Czeskosłowackiej, a które odpowiadają warunkom,

określonym w art. 7 pkt 1), 2) i 4), stosuje się przepis art. 139 prawa o notariacie, jeżeli Rada Notarialna w Katowicach zaliczy je w poczet aplikantów lub asesorów notarialnych w trybie art. 57 tego prawa

Art. 4. Uprawnienie, przewidziane w art. 125 prawa o notariacie, służy Ministrowi Sprawiedliwości do dnia 31 grudnia 1943 r.

Art. 5. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, w stosunku zaś do art. 82 i 142 prawa o notariacie — z dniem 1 stycznia 1940 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 listopada 1938 r. Nr 89, poz. 605).

739

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu prawa o ustroju adwokatury na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą prawa o ustroju adwokatury (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 33, poz. 289), z poniższymi zmianami.

Art. 2. (1) Minister Sprawiedliwości władny jest według swego uznania zwolnić od warunków wpisu na listę adwokatów, wymienionych w art. 57 ust. (1) lit. d), e) i f) prawa o ustroju adwokatury, osoby, które:

1) przed dniem 1 października 1938 r. były wpisane na listę adwokatów lub pełniły przez trzy lata obowiązki sędziego lub prokuratora w sądach powszechnych w Republice Czesko-słowackiej oraz

2) do dnia 1 marca 1939 r. zgłosiły do Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach podanie o wpis na listę adwokatów.

(2) Adwokatom, wpisanym na listę na mocy ust. (1), zalicza się do okresu wykonywania zawodu adwokata czas wykonywania tego zawodu w Republice Czeskosłowackiej.

Art. 3. (1) Minister Sprawiedliwości władny jest również według swego uznania zwolnić od warunków wpisu na listę aplikantów adwokackich, wymienionych w art. 92 ust. (1) i art. 57 ust. (1) lit. d) i e) prawa o ustroju adwokatury, osoby, które:

1) przed dniem 1 października 1938 r. były wpisane na listę kandydatów adwokackich w Republice Czeskosłowackiej oraz

2) do dnia 1 marca 1939 r. zgłosiły do Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach podanie o wpis na listę aplikantów adwokackich.

(2) Aplikacja adwokacka osób, wpisanych na listę na podstawie ust. (1), trwa lat pięć, przy czym do okresu tego wlicza się w całości aplikację, odbytą przed dniem 1 października 1938 r.

Art. 4. (1) Przed wydaniem zarządzenia na podstawie art. 2 i 3, Minister Sprawiedliwości zasięgnie opinii Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach i Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach.

(2) Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości, wydane na mocy art. 2 i 3, nie podlegają zaskarżeniu.

Art. 5. Warunek, wymagany do wpisu na listę adwokatów lub listę aplikantów adwokackich w art. 57 ust. (1) lit. d) prawa o ustroju adwokatury, nie dotyczy osób, które przed dniem 1 października 1938 r. ukończyły uniwersyteckie studia prawnicze w Republice Czeskosłowackiej, jeżeli osoby te odbyły następnie aplikację sądową w Państwie Polskim.

Art. 6. (1) Osoby, które przed dniem 1 października 1938 r. były wpisane na listę adwokatów Izby (Komory) Adwokackiej w Opawie i miały siedzibę na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego, mają do dnia 1 marca 1939 r. prawo wykonywania zawodu adwokata a w szczególności obrony i zastępstwa stron w ramach art. 68 prawa o ustroju adwokatury i w granicach zakreślonych w dekrecie niniejszym.

(2) Osoby te, przed przystąpieniem do wykonywania uprawnień, określonych w ust. (1), zarejestrują się u Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który władny jest z ważnych powodów uprawnienia te odebrać.

(3) Decyzję Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach, wydaną na mocy ust. (2), zmienić może Minister Sprawiedliwości; zarządzenie Ministra nie podlega zaskarżeniu.

Art. 7. (1) Osoby, wykonywające czasowo zawód adwokata na podstawie art. 6, nie mogą przenosić siedziby poza obręb ziem odzyskanych i miasta Cieszyna.

(2) Osoby te mają prawo obrony i zastępstwa stron:

1) przed władzami i instytucjami, mającymi siedzibę na obszarze ziem odzyskanych i miasta Cieszyna;

2) poza obszarem ziem odzyskanych i m. Cieszyna, przed władzami i instytucjami wyższych instancyj, w sprawach, które w instancjach niższych należały do właściwości władz i instytucyj, mających siedzibę na powyższym obszarze;

3) poza obszarem ziem odzyskanych i m. Cieszyna w sprawach toczących się w I instancji przed władzami i instytucjami właściwymi dla tego obszaru.

(3) Osoby, wykonywające czasowo zawód adwokata na mocy art. 6, są uprawnione do spełniania czynności, które w myśl ustaw procesowych może spełniać tylko adwokat.

Art. 8. (1) Osoby, które przed dniem 1 października 1938 r. były wpisane na listy kandydatów adwokackich Izby (Komory) Adwokackiej w Opawie i miały siedzibę na obszarze ziem odzyskanych, mają do dnia 1 marca 1939 r. prawo zastępowania swych dotychczasowych patronów, na zasadach określonych w prawie o ustroju adwokatury.

(2) Do osób tych stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. (2) i (3).

Art. 9. Do osób wykonywających czasowo zawód adwokata lub aplikanta adwokackiego na podstawie art. 6—8, mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 67, 68 ust. (2) i (3), 69—72, 73 ust. (1), 75—80, 85 i 92 ust. (3) prawa o ustroju adwokatury.

Art. 10. (1) Adwokat, wpisany na listę na podstawie art. 2, wolny jest od opłaty wpisowej.

(2) Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, określi w drodze rozporządzenia zasady przynależności do funduszów wzajemnej pomocy i zapomóg pośmiertnych adwokatów, wpisanych na listę na mocy art. 2 ust. (1).

(3) Do adwokatów i aplikantów adwokackich, wpisanych na listę na mocy art. 2 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy przejściowe prawa o ustroju adwokatury (art. 156, 160 i 161).

(4) Osoby te ponoszą odpowiedzialność za czyny, popełnione przed wpisem na listę adwokatów w Państwie Polskim, na zasadach określonych w art. 108 ust. (2) prawa o ustroju adwokatury.

Art. 11. W przypadku zamknięcia listy adwokatów lub listy aplikantów adwokackich na obszarze ziem odzyskanych, uprawnienia Naczelnej Rady Adwokackiej, wynikające z art. 66 i 74 prawa o ustroju adwokatury, w czasie do dnia 1 lipca 1939 r. wykonywać będzie Minister Sprawiedliwości.

Art. 12. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 13. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 listopada 1938 r. Nr 89, poz. 606).

740

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 listopada 1938 r.

o obniżeniu oprocentowania niektórych wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne oraz niektórych listów zastawnych i obligacyj.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Obniża się oprocentowanie wierzytelności, na których podstawie wypuszczone zostały 8% i 7% listy zastawne, wyrażone w funtach szterlingach i 6% listy zastawne b. dolarowe Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego, z 8%, 7% i 6% na $5^1/_2$%.

Art. 2. (1) Listy zastawne, wymienione w artykule poprzedzającym oraz listy zastawne i obligacje, wymienione w art. 5 pkt 1) i 2) ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r. o obniżeniu oprocentowania i przedłużeniu okresów umorzenia wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne i obligacje, oraz wydanych na podstawie tych wierzytelności listów zastawnych i obligacyj (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 950), a wypuszczone przed dniem 1 stycznia 1933 r. — ulegają konwersji na listy zastawne i obligacje oprocentowane na $5^1/_2$%.

(2) Obniża się oprocentowanie 8% dolarowych listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie serii z roku 1924 z 8% na $4^1/_2$%.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do ustalenia nowych planów umorzenia listów zastaw-

nych, o których mowa w art. 1, w ten sposób, by okresy umorzenia pozostały nie zmienione.

Art. 3. (1) Oprocentowanie listów zastawnych i obligacyj wymienionych w artykule poprzedzającym, obniża się począwszy od daty płatności drugiego kuponu, płatnego po wejściu w życie dekretu niniejszego, z wyjątkiem 8% dolarowych listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, których oprocentowanie obniża się począwszy od daty płatności pierwszego kuponu.

(2) Raty odsetkowe przypadające na pokrycie kuponów listów zastawnych, o których mowa w art. 1, ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu z uwzględnieniem przepisów ustępu poprzedzającego.

(3) Minister Skarbu może zezwolić instytucji, której listy zastawne lub obligacje uległy konwersji na podstawie dekretu niniejszego, na przestemplowanie zamiast wymiany tych listów zastawnych i obligacyj.

Art. 4. Do konwersji przewidzianej w dekrecie niniejszym stosuje się przepisy art. 12, 13 i 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r. o obniżeniu oprocentowania i przedłużeniu okresów umorzenia wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne i obligacje, oraz wydanych na podstawie tych wierzytelności listów zastawnych i obligacyj (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 950).

Art. 5. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 listopada 1938 r. Nr 89, poz. 607).

741

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu przepisów o sztucznych środkach słodzących na obszar odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 797), zmienionego ustawą z dnia 25 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 286) i rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), wraz z przepisami art. 107—110 prawa karnego skarbowego z dnia 3 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 581).

Art. 2. Przedsiębiorcom, którzy wyrabiali na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego sztuczne środki słodzące za zezwoleniem, uzyskanym na podstawie przepisów obowiązujących dotychczas, a którzy nie uzyskają zezwolenia na wyrób tych środków w myśl przepisów, wymienionych w art. 1 dekretu niniejszego, — Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu wyznaczy termin i określi warunki likwidacji zapasów gotowych produktów i półfabrykatów.

Art. 3. (1) Zapasy sztucznych środków słodzących, jakie będą się znajdowały w dniu ogłoszenia dekretu niniejszego na obszarze odzyskanych ziem u uprawnionych sprzedawców, hurtowych i detalicznych, oraz w przedsiębiorstwach przemysłowych przetwórczych, podlegają wykupowi po udowodnionej cenie nabycia na rzecz Skarbu Państwa. Minister Skarbu może upoważnić do wykupu tych zapasów wytwórnię sztucznych środków słodzących posiadającą zezwolenie na wyrób tych środków.

(2) Obowiązek odprzedaży zapasów sztucznych środków słodzących nie dotyczy tych przedsiębiorstw przemysłowych, które uzyskają zezwolenie na używanie sztucznych środków słodzących do celów przemysłowych.

(3) Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia warunki i termin odprzedaży zapasów sztucznych środków słodzących, określonych w ust. (1).

(4) Apteki oraz składy materiałów aptecznych mogą sprzedawać aż do wyczerpania zapasy sztucznych środków słodzących posiadane w dniu ogłoszenia dekretu niniejszego uprawnionym nabywcom na warunkach, które określi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

Art. 4. Kto wbrew przepisowi art. 3 nie zgłasza zapasów sztucznych środków słodzących — podlega karze grzywny od 100 do

5.000 zł. Zapasy niezgłoszone podlegają przepadkowi.

Art. 5. W zakresie przestępstw, określonych w art. 4 dekretu niniejszego i w art. 107—110 prawa karnego skarbowego, stosuje się na obszarze odzyskanych ziem przepisy ogólne i przepisy procesowe tegoż prawa.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 7. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem tym tracą moc na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego przepisy ustawy z dnia 21 grudnia 1937 r. o unormowaniu państwowego monopolu sztucznych środków słodzących (zbiór ustaw i rozporządzeń państwa czesko-słowackiego Nr 270).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 611).

742

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą następujących aktów ustawodawczych wraz z późniejszymi zmianami:

1) dekretu z dnia 3 stycznia 1919 r. o zatwierdzaniu projektów pomników ze stanowiska artystycznego (Dz. P. P. P. Nr 5, poz. 93);

2) dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliami (Dz. P. P. P. Nr 14, poz. 182);

3) dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 72, poz. 661);

4) ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr 90, poz. 706);

5) ustawy z dnia 24 października 1919 r. w przedmiocie zmiany nazwisk (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 478);

6) ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 734);

7) ustawy z dnia 27 marca 1920 r. o kolejach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 160);

8) ustawy z dnia 4 maja 1920 r. o przywróceniu praw utraconych wskutek przestępstw politycznych i wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 230 i Dz. U. R. P. Nr 42, str. 698), przy czym jednak stosuje się tryb postępowania, określony w art. 637 — 639 kodeksu postępowania karnego, i ustanawia się w tym zakresie właściwość Sądu Okręgowego w Cieszynie;

9) ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, telegrafach i telefonach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 51, poz. 367);

10) ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 303);

11) ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 117, poz. 966);

12) ustawy z dnia 14 października 1921 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 646);

13) ustawy z dnia 11 maja 1922 r. o rachubie czasu (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 307);

14) ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 735);

15) ustawy z dnia 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 246);

16) ustawy z dnia 22 czerwca 1923 r. w przedmiocie substancji i przetworów odurzających (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 559);

17) ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 5, poz. 37);

18) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fu-

zji) państwowych instytucyj kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 59, poz. 438);

19) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r. o Pocztowej Kasie Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 545);

20) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 574);

21) ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686);

22) ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 58, poz. 555), z tym, że:

a) do okresu pracy, uprawniającego do zasiłków w myśl art. 2 ust. (1) ustawy wlicza się okres pracy, wykonywanej przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego w położonych na ziemiach odzyskanych przedsiębiorstwach i zakładach pracy, wymienionych w art. 1 ust. (1) ustawy oraz w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, nie wymienionych w art. 1 ust. (1) ustawy, jeżeli robotnicy tych przedsiębiorstw i zakładów byli ubezpieczeni na wypadek braku pracy na podstawie przepisów czesko-słowackich;

b) robotnicy, którym przyznano prawo do zasiłków przed dniem 11 października 1938 r., a którzy prawa tego nie wykorzystali, otrzymywać będą zasiłki na zasadach przepisów czesko-słowackich;

23) ustawy z dnia 3 grudnia 1924 r. o zwolnieniu od podatków i opłat publicznych, państwowych i samorządowych osób, korzystających z prawa eksterytorialności, oraz szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce (Dz. U. R. P. Nr 112, poz. 993);

24) ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych oraz o wyjątkowym zaopatrzeniu, nie opartym na innych tytułach prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 2, poz. 12);

25) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 grudnia 1924 r. o zwinięciu wspólnych kas sierocych (Dz. U. R. P. Nr 113, poz. 1001), przy czym termin zwinięcia tych kas oznacza się na dzień 31 grudnia 1938 r.;

26) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 23, poz. 209);

27) ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o gołębiach pocztowych (Dz. U. R. P. Nr 45, poz. 311);

28) ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. o Trybunale Kompetencyjnym (Dz. U. R. P. Nr 126, poz. 897);

29) ustawy z dnia 29 marca 1926 r. o prawie autorskim (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 36, poz. 260);

30) ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 56, poz. 467);

31) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 76);

32) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1927 r. zmieniającego ustawę o zakładaniu ksiąg kolejowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 304);

33) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o zakazie używania białego i żółtego fosforu przy wyrobie przedmiotów zapalnych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 380);

34) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. o państwowych zakładach chowu koni i o dostarczaniu ogierów dla hodowli (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 27, poz. 246);

35) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. o odroczeniu i przerwie wykonania kar pozbawienia wolności oraz uchylenia aresztu tymczasowego ze względów wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 405);

36) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 409);

37) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 23, poz. 148) z tym, że:

a) przepisów art. 3 tego rozporządzenia nie stosuje się;

b) pracodawcy, którzy zatrudniają pracowników cudzoziemskich w chwili wejścia w życie rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych na podstawie art. 1 tego rozporządzenia i zamierzają zatrudniać ich nadal, obowiązani są w ciągu dni 30 zgłosić podanie o zezwolenie na dalsze zatrudnienie;

c) datę określoną w art. 9 ust. (1) i (3) tego rozporządzenia zastępuje się datą: „1 listopada 1918 r.";

38) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468);

39) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1927 r. w sprawie produkcji, przewozu i używania bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych związków ołowiu (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 544);

40) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach prze-

mysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 45, poz. 335);

41) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 673);

42) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 676);

43) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. w sprawie przymusowego wycofywania z zagrożonych obszarów Państwa ludności i mienia (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 678);

44) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 września 1927 r. o stowarzyszeniu „Polski Czerwony Krzyż" (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 688);

45) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1927 r. o Państwowym Instytucie Eksportowym (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 739);

46) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 799);

47) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 66, poz. 496);

48) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 listopada 1927 r. o wystawach i targach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 884);

49) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o wykonaniu wyroków śmierci wydanych przez sądy karne powszechne (Dz. U. R. P. Nr 112, poz. 947);

50) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 64) z tym, że zakłady ubezpieczeń działające na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, a mające swą siedzibę poza granicami Państwa Polskiego tracą prawo do dalszego wykonywania działalności ubezpieczeniowej na obszarze odzyskanych ziem z chwilą wejścia w życie dekretu niniejszego; złożone przez te zakłady podania o zezwolenie na dalszą działalność ubezpieczeniową nie powodują automatycznego przedłużenia prawa do ich działalności;

51) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. o nakładaniu kar porządkowych, przewidzianych w ustawach o postępowaniu sądowym, na osoby pełniące czynną służbę wojskową oraz o przymusowym sprowadzaniu tychże osób przed sądy powszechne (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 121);

52) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. o areszcie domowym (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 228);

53) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. o ustanowieniu Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 144);

54) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. w sprawie zmiany rozporządzenia cesarskiego z dnia 31 sierpnia 1915 r. o amortyzacji dokumentów (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 181);

55) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o uregulowaniu wywozu kurzych jaj za granicę (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 249);

56) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 265);

57) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o wojskowych zasiłkach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 268);

58) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o zaopatrzeniu byłych skazańców politycznych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr 47, poz. 406);

59) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 325);

60) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. w sprawie statutów towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz zmiany statutów instytucyj kredytowych, zatwierdzonych w drodze ustawodawczej przez b. władze zaborcze (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 326);

61) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321) z wyjątkiem art. 105 — 116; przy czym do przedsiębiorstw bankowych będących spółkami akcyjnymi stosuje się przepis art. 310 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. — Kodeks handlowy (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 502);

62) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zagospodarowaniu lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 336);

63) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 360);

64) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o stosunku Państwa do Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchii duchownej (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 363);

65) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 384);

66) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 42, poz. 417);

67) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 60, poz. 454);

68) ustawy z dnia 22 marca 1929 r. o zmianie nazwisk hańbiących, ośmieszających lub nie licujących z godnością człowieka (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 3, poz. 16);

69) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. Prawo górnicze (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 654);

70) ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa) (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 423);

71) ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. o nadzwyczajnym przewozie oficerów i szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia oraz sprzętu wojskowego w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr 105, poz. 811);

72) ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. o publicznym posługiwaniu się odznaczeniami, uzyskanymi za granicą na wystawach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 105, poz. 813);

73) ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 124);

74) ustawy z dnia 25 lutego 1932 r. o drogach lądowych i drogach wodnych śródlądowych w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 230);

75) ustawy z dnia 25 lutego 1932 r. o przenoszeniu portfeli ubezpieczeniowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 231);

76) ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o rejestrowym zastawie drzewnym (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 317);

77) ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 336) z wyjątkiem art. 10 i 13;

78) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o koncesjach na koleje znaczenia miejscowego i koleje miejskie (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 391);

79) ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o bezpłatnym dostarczaniu druków dla celów bibliotecznych i urzędowej rejestracji (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 347);

80) ustawy z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 7, poz. 83);

81) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1932 r. o opłatach od uprawnień górniczych (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 543);

82) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 769);

83) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o uprawnieniach niektórych towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych przy przeprowadzaniu egzekucji z nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 812);

84) ustawy z dnia 15 lutego 1933 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 127);

85) ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 162);

86) ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 1, poz. 6);

87) ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163), z wyjątkiem przepisów rozdziału III;

88) ustawy z dnia 17 marca 1933 r. o rozporządzeniach ostatniej woli osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 262);

89) ustawy z dnia 22 marca 1933 r. o zarobkowym przewozie osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 273) z wyjątkiem art. 10 i 12;

90) ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 234);

91) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o biurach pisania podań oraz o zakazie udzielania porad prawnych i prowadzenia cudzych spraw (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 269);

92) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o kartelach (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 270);

93) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o opiece nad muzeami publicznymi (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 279);

94) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 311);

95) ustawy z dnia 29 marca 1933 r. w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 255);

96) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. — Prawo o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 632);

97) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 638);

98) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 639);

99) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o kosztach nadzoru nad zakładami ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 643);

100) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie regulowania stosunków w hutnictwie żelaznym i innych metali (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 647);

101) ustawy z dnia 9 marca 1934 r. o oznaczaniu wyrobów wytwórczości polskiej (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 273);

102) ustawy z dnia 10 marca 1934 r. o ochronie przyrody (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 274);

103) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o oddaleniu budowli, składów, zadrzewienia i robót ziemnych od linii kolejowych oraz o pasach ochronnych przeciwpożarowych i zasłonach odśnieżnych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 220);

104) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o filmach i ich wyświetlaniu (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 323);

105) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1934 r. w sprawie osób zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 473);

106) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 r. Prawo o postępowaniu wywłaszczeniowym (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 776);

107) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 r. o wywłaszczaniu na cele kolejowe (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 777);

108) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o własności lokali (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 848);

109) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ustalaniu nazw miejscowości i o numeracji nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 850);

110) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. — Prawo o sądach pracy (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 854);

111) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 858);

112) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 859);

113) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860);

114) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 864);

115) ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o wykonywaniu przewozu osób kolejami użytku prywatnego (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 164);

116) ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 203);

117) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia 1935 r. o przewozie emigrantów do krajów zaoceanicznych (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414);

118) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 października 1935 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455);

119) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o regulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 83, poz. 567);

120) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o wysokości odsetek ustawowych (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 545);

121) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o przedsiębiorstwach zbierania i udzielania informacyj o stosunkach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 16);

122) ustawy z dnia 9 kwietnia 1936 r. o użyciu broni przez wartowników cywilnych, będących pod nadzorem Ministerstwa Spraw Wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 221);

123) ustawy z dnia 9 kwietnia 1936 r. o odznaczeniach cudzoziemskich (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 261);

124) ustawy z dnia 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 237);

125) ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 240);

126) ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 241);

127) ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. o zalesianiu niektórych nieużytków (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 406);

128) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o służbie pracy młodzieży (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 515);

129) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1936 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 533);

130) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 listopada 1936 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 613);

131) ustawy z dnia 23 stycznia 1937 r. o ochotniczych lotach ćwiczebnych (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 48);

132) ustawy z dnia 22 lutego 1937 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 108);

133) ustawy z dnia 16 marca 1937 r. o Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 129);

134) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 224);

135) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242);

136) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o skracaniu czasu pracy w górnictwie węglowym (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 243);

137) ustawy z dnia 8 stycznia 1938 r. o ochronie znaku i nazwy Czerwonego Krzyża oraz godła Związku Szwajcarskiego (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 12);

138) ustawy z dnia 18 lutego 1938 r. o przedsiębiorstwach, wymagających szczególnego zaufania (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 79);

139) ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 149);

140) ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o obrocie olejem skalnym (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 167);

141) ustawy z dnia 31 marca 1938 r. o pozbawianiu obywatelstwa (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 191);

142) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o umarzaniu prywatnoprawnych wierzytelności państwowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 228);

143) ustawy z dnia 28 kwietnia 1938 r. o rejestrowych prawach rzeczowych na pojazdach mechanicznych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 302).

Art. 2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe i uzgadniające, związane z rozciągnięciem powyższych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz właściwym ministrom.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 6), który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.;
2) art. 1 pkt 136), który wchodzi w życie z dniem 1 marca 1939 r.;
3) art. 6, 7, 8, 9 i 36 ustawy, wymienionej w art. 1 pkt 22), które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 612).

743

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 5, poz. 31) wraz z późniejszymi zmianami, z tym zastrzeżeniem, że przepisów art. 2 ust. (1) lit. c) i art. 69 nie stosuje się.

Art. 2. (1) Poza osobami wymienionymi w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego przewidzianego tą ustawą służy:

1) osobom, które bez własnej winy doznały uszkodzenia zdrowia z powodu choroby lub kalectwa na skutek udziału w walkach orężnych o wyzwolenie odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego; osoby te uważa się za inwalidów wojennych na równi z osobami wymienionymi w art. 2 ust. (1) lit. d) tej ustawy;

2) osobom, które posiadają obywatelstwo polskie i którym przyznano zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej winy na skutek służby wojskowej w b. armii austriacko-węgierskiej od dnia 1 sierpnia 1914 r. do dnia 1 listopada 1918 r.; osoby te uważa się za inwalidów wojennych na równi z osobami wymienionymi w art. 2 ust. (1) lit. c) tej ustawy;

3) osobom, które posiadają obywatelstwo polskie i którym przyznano zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej lub które nie utraciły prawa zgłoszenia roszczeń do tego zaopatrzenia z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej winy na skutek służby w wojsku Republiki Czeskosłowackiej w czasie od dnia 1 listopada 1918 r. do dnia 1 października 1938 r.; osoby te uważa się za inwalidów wojskowych na równi z osobami wymienionymi w art. 2 ust. (2) lit. a) tej ustawy;

4) osobom pozostałym:

a) po poległych, zmarłych i zaginionych na skutek udziału w walkach o wyzwolenie odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego — na równi z osobami pozostałymi po poległych, zmarłych i zaginionych na skutek udziału w walkach orężnych przeciw państwom zaborczym i nieprzyjacielskim o niepodległość Polski po dniu 1 sierpnia 1914 r.,

b) po poległych, zmarłych i zaginionych na skutek służby w b. armii austriacko-węgierskiej od dnia 1 sierpnia 1914 r. do dnia 1 listopada 1918 r., jeżeli osoby te miały przyznane zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej i posiadają obywatelstwo polskie — na równi z osobami pozostałymi po poległych, zmarłych i za-

ginionych na skutek służby w armiach b. państw zaborczych,

c) po zmarłych na skutek służby w wojsku Republiki Czeskosłowackiej w czasie od dnia 1 listopada 1918 r. do dnia 1 października 1938 r., jeżeli osoby te miały przyznane zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej lub nie utraciły prawa zgłoszenia roszczeń do tego zaopatrzenia i jeżeli posiadają obywatelstwo polskie, — na równi z osobami pozostałymi po osobach zmarłych na skutek służby w wojsku Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju,

d) po inwalidach wojennych i wojskowych, jeżeli osoby te posiadają obywatelstwo polskie i miały przyznane zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej lub nie utraciły prawa zgłoszenia roszczeń do tego zaopatrzenia.

(2) Pozostałymi w rozumieniu ust. (1) pkt 4) są osoby wymienione w art. 3 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim z uwzględnieniem przepisów art. 3a tej ustawy.

Art. 3. Osoby wymienione w art. 2 muszą zgłosić roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego pod rygorem utraty prawa do dnia 31 grudnia 1939 r.

Art. 4. Do zaopatrzenia inwalidzkiego na podstawie dekretu niniejszego stosuje się tryb i zasady przewidziane w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Art. 5. Z zaopatrzenia pieniężnego, przyznanego na podstawie dekretu niniejszego, potrącone będą zasiłki wypłacone w okresie od daty, od której przyznano zaopatrzenie.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej i Ministrowi Skarbu.

Art. 7. Dekret niniejszy obowiązuje od dnia 1 listopada 1938 r. Równocześnie uchyla się na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego ustawę z dnia 20 lutego 1920 r. o zaopatrzeniu inwalidów i pozostałych (Zbiór ustaw i rozporządzeń państwa czesko-słowackiego Nr 142) wraz z późniejszymi zmianami.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Opieki Społecznej: *Marian Zyndram-Kościałkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 614).

744

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym fukcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą następujących aktów ustawodawczych wraz z późniejszymi zmianami:

1) ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 6, poz. 46);

2) ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 239);

3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 668);

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 czerwca 1934 r. o prawie wyboru zaopatrzenia emerytalnego i o dodatku do uposażenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 474);

5) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 521);

6) ustawy z dnia 12 marca 1938 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 125).

Art. 2. Funkcjonariuszom państwowym oraz zawodowym wojskowym, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej pozostawali w służbie Republiki Czeskosłowackiej, zalicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego pełną ilość lat służby w Republice

Czeskosłowackiej, podlegającą zaliczeniu według przepisów emerytalnych obowiązujących w tym państwie w dniu 30 września 1938 r. z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania czasu tego do wysługi emerytalnej nie może być korzystniejszy aniżeli w służbie państwowej polskiej. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego wdowom i sierotom po funkcjonariuszach państwowych lub zawodowych wojskowych zmarłych w służbie czynnej.

Art. 3. (1) Osoby (emeryci, wdowy i sieroty), którym zaopatrzenie emerytalne zostało przyznane przed dniem 1 października 1938 r. przez władze Republiki Czeskosłowackiej, a które wykażą się posiadaniem obywatelstwa polskiego na podstawie art. 2a lub art. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 października 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 548) otrzymują zaopatrzenie w wysokości 75% zaopatrzenia emerytalnego przyznanego im przez wspomniane władze po przeliczeniu należności na walutę polską według stosunku ustalonego w art. 1 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o przerachowaniu zobowiązań opiewających na walutę czesko-słowacką (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 535).

(2) Prawo do zaopatrzenia przewidzianego w ust. (1) powstaje od dnia następującego po upływie okresu, za który władze Republiki Czeskosłowackiej wypłaciły zaopatrzenie emerytalne po raz ostatni jednak nie wcześniej niż od dnia 1 października 1938 r.

(3) W przypadkach zasługujących na uwzględnienie Minister Skarbu na wniosek właściwej władzy naczelnej (Wojewody Śląskiego) będzie władny:

1) podwyższać zaopatrzenie osobom określonym w ust. (1) do pełnego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego przyznanego im przez władze Republiki Czeskosłowackiej;

2) przyznawać zaopatrzenie tym osobom, które w myśl przepisów emerytalnych czeskosłowackich nabyły prawo do zaopatrzenia emerytalnego, a którym zaopatrzenie to nie zostało jednak przed dniem 1 października 1938 r. przyznane, jeżeli osoby te posiadają obywatelstwo polskie. Wysokość zaopatrzenia w tym przypadku nie może przekraczać normy, do jakiej miały prawo wspomniane osoby według odnośnych przepisów czesko-słowackich.

(4) Do osób otrzymujących zaopatrzenie przewidziane w ust. (1) lub (3), tudzież do wdów i sierot po emerytach określonych w ust. (1) i (3), które czynią zadość przewidzianemu tam warunkowi obywatelstwa polskiego, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

(5) Zasiłki tymczasowe wypłacone przez władze polskie osobom wymienionym w ust. (1) przed wejściem w życie dekretu niniejszego zostaną zaliczone na poczet zaopatrzenia należnego na podstawie dekretu niniejszego.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 615).

745

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o zniesieniu niektórych podatków pośrednich na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Uchyla się na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego:

1) ustawę z dnia 15 lipca 1919 r. w przedmiocie wprowadzenia monopolu środków wybuchowych (Zb. ust. i rozp. państwa czeskosłowackiego Nr 414);

2) ustawę z dnia 12 sierpnia 1921 r. w sprawie opodatkowania siły wodnej (Zb. ust. i rozp. państwa czesko - słowackiego Nr 338);

3) ustawę z dnia 21 grudnia 1923 r. o podatku od węgla (Zb. ust. i rozp. państwa czesko-słowackiego Nr 1 z 1924 r.);

4) ustawę z dnia 24 lutego 1933 r. o podatku od elektrycznych źródeł promieniowania (Zb. ust. i rozp. państwa czesko-słowackiego Nr 38);

5) ustawę z dnia 12 lutego 1936 r. o podatku konsumcyjnym od środków do kwaszenia ciasta (Zb. ust. i rozp. państwa czesko-słowackiego Nr 40);

6) ustawę z dnia 21 grudnia 1937 r. o podatku od lemoniad, wód mineralnych i wody sodowej (Zb. ust. i rozp. państwa czesko-słowackiego Nr 248);

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego wszystkie inne przepisy, dotyczące podatków pośrednich: od proszków do podnoszenia ciasta, od przyrządów do oświetlenia elektrycznego, od lemoniady, wód mineralnych i wody sodowej, od siły wodnej oraz od węgla.

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 616).

746

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy o spółdzielniach na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495).

Art. 2. (1) Wszelkie zrzeszenia o zmiennym kapitale lub składzie osobowym, dążące wyłącznie do celów, wymienionych w art. 1 ustawy o spółdzielniach, które istnieją prawnie na odzyskanych ziemiach, podlegają z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego przepisom ustawy o spółdzielniach.

(2) Zrzeszenia te obowiązane są do dnia 1 stycznia 1940 r. uzgodnić swe statuty z przepisami ustawy o spółdzielniach.

(3) Zrzeszenia, które w powyższym terminie statutów swych nie uzgodnią, zostaną rozwiązane na wniosek Przewodniczącego Rady Spółdzielczej, zgłoszony do sądu rejestrowego. Sąd rejestrowy orzeknie o wniosku w trybie postępowania niespornego.

Art. 3. (1) Wojewoda w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Spółdzielczej może w czasie do dnia 1 stycznia 1940 r. rozwiązywać władze (organa) zrzeszeń, wymienionych w art. 2, i ustanawiać w miejsce rozwiązanych władz, władze tymczasowe oraz powoływać na członków władz tymczasowych osoby spośród członków spółdzielni, czynnych na terenie Państwa, lub spośród organów związków spółdzielni w ilości nie przewyższającej liczby członków władz rozwiązanych. Członkowie ci mogą być odwoływani.

(2) Ustanowieni w trybie ust. (1) członkowie zarządu (dyrekcji) podlegają wpisaniu do rejestru spółdzielni.

Art. 4. (1) Wojewodzie w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Spółdzielczej służy prawo zamianowania zarządców przymusowych w stosunku do majątku zrzeszeń, wymienionych w art. 2, znajdującego się na ziemiach odzyskanych, jeżeli siedziba tych zrzeszeń znajduje się poza granicami Państwa Polskiego.

(2) Zarządca przymusowy wykonywa prawa i obowiązki zarządu i rady nadzorczej spółdzielni, wynikające z ustawy o spółdzielniach.

Art. 5. Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe i uzgadniające, związane z rozciągnięciem ustawy o spółdzielniach na odzyskane ziemie.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 617).

747

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o bilansowaniu w złotych na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Przepisy ogólne.

Art. 1. Na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego wszystkie osoby fizyczne i prawne obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych powinny sporządzić inwentarz i bilans otwarcia w złotych.

Art. 2. Inwentarz i bilanse otwarcia mają być sporządzone na dzień 1 stycznia 1939 r.

Art. 3. (1) Przy sporządzaniu inwentarza i bilansu otwarcia w złotych przedmioty majątkowe należy szacować według zasad następujących:

1) grunty, budynki, maszyny, środki transportowe, narzędzia pracy, ruchomości, prawa, koncesje, patenty, licencje i inne inwestycje, przeznaczone do stałego użytku, przyjmuje się w dotychczasowej wartości książkowej, wyrażonej w walucie czesko - słowackiej, według kursu 16 złotych za 100 koron czeskich;

2) towary, półfabrykaty, surowce i materiały pomocnicze przyjmuje się według wartości rzeczywistej, co najwyżej jednak w wysokości kosztów własnych, a jeżeliby koszty te były wyższe od ceny rynkowej w dniu bilansowym — nie wyżej ceny rynkowej;

3) papiery wartościowe przyjmuje się do bilansu według ich rzeczywistej wartości — nie wyżej jednak ceny nabycia;

4) waluty obce oraz wierzytelności i zobowiązania w walutach obcych — należy przerachować według przeciętnego kursu giełdowego z grudnia 1938 r.

(2) Do wierzytelności i zobowiązań, unormowanych dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o przerachowaniu zobowiązań, opiewających na walutę czesko - słowacką (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 535), mają zastosowanie przepisy tego dekretu.

Art. 4. Przy sporządzaniu bilansu otwarcia w złotych nie stosuje się odmiennych od przepisów dekretu niniejszego przepisów o oszacowaniu przedmiotów majątkowych, zawartych w obowiązujących ustawach oraz statutach spółek akcyjnych lub umowach spółkowych i towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Kapitały własne.

Art. 5. Za kapitały przedsiębiorstwa uważa się różnicę pomiędzy wartościa aktywów i pasywów, przeszacowanych na złote. Kapitały: amortyzacyjny, zakładowy (akcyjny, udziałowy), rezerwowy (zapasowy, zasobowy) i inne kapitały przedsiębiorstwa nie są uważane za pasywa.

Art. 6. (1) Z ogólnej sumy kapitałów przedsiębiorstwa (art. 5) wydziela się przede wszystkim na kapitał amortyzacyjny kwotę otrzymaną z przerachowania dotychczasowego kapitału amortyzacyjnego, wyrażonego w walucie czesko - słowackiej, według kursu 16 złotych za 100 koron czeskich.

(2) Z pozostałej reszty wydziela się kapitał zakładowy (akcyjny, udziałowy) w wysokości dotychczasowej, określonej w walucie czesko - słowackiej, przerachowanej na walutę polską według kursu 16 złotych za 100 koron czeskich.

(3) Kapitał zakładowy przedsiębiorstwa, którego bilans otwarcia w złotych, sporządzony według zasad przerachowania, ustalonych w dekrecie niniejszym, wykaże kwotę niższą od kwoty, jaka wypada z przerachowania według przepisów ust. (2), ustala się na kwotę, otrzymaną z przerachowania.

(4) Dla zaokrąglenia dopuszczalne jest przekroczenie wzwyż lub wzniż kwoty kapitału zakładowego, ustalonej według zasad ust. (2), do ilości pełnych setek, podzielonych przez ogólną ilość akcyj, z tym, że kwota przekroczenia nie może być większa od 5% kwoty, przeliczonej według zasad ust. (2).

(5) Zaokrąglenie kapitału zakładowego wzwyż, przewidziane w ust. (4), może być stosowane jedynie wówczas, jeżeli na to pozwala nadwyżka aktywów nad pasywami.

Art. 7. (1) Przepisy art. 6 ust. (2) stosuje się odpowiednio do istniejących w bilansie dotychczasowych kapitałów rezerwowych.

(2) Jeżeli nadwyżka aktywów nad pasywami, pozostała po przerachowaniu kapitału amortyzacyjnego i zakładowego, nie wystarcza na zastosowanie przepisów ust. (1) artykułu niniejszego, podział nadwyżki pomiędzy kapitały rezerwowe następuje w stosunku, odpowiadającym stosunkowi wzajemnemu tych kapitałów według ostatniego bilansu w koronach czeskich.

Art. 8. Reszta nadwyżki aktywów nad pasywami, pozostała po przerachowaniu kapitałów amortyzacyjnego, zakładowego i rezerwowych, stanowi kapitał rezerwowy specjalny, przeznaczony przede wszystkim na pokrycie strat, jakie mogą okazać się w wyniku przerachowania, a następnie—na pokrycie wszelkich strat bilansowych na równi z kapitałami, przeznaczonymi na ten cel.

Obliczenie nominalnej wartości akcji lub udziału.

Art. 9. Nominalna wartość akcji lub udziału ma wynosić taką kwotę złotych, jaka wypadnie z podziału kapitału zakładowego (akcyjnego, udziałowego) wyrażonego w złotych, przez dotychczasową ogólną ilość akcyj lub udziałów.

Zatwierdzenie bilansu i zmiana statutu.

Art. 10. Bilans otwarcia w złotych powinien być zatwierdzony przez właściwe organa przedsiębiorstwa w terminie do dnia 1 czerwca 1939 r. Uchwały zapadają zwykła większością głosów.

Art. 11. Wszystkie instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe, mające siedzibę na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, obowiązane są przedstawić bilanse otwarcia w złotych, sporządzone według zasad dekretu niniejszego, wraz ze szczegółowymi wyjaśnieniami, do Ministerstwa Skarbu niezwłocznie po ich przyjęciu przez właściwe organa instytucji, najpóźniej jednak do dnia 1 lipca 1939 r. celem uzyskania zatwierdzenia.

Art. 12. Kapitał zakładowy, wykazany w bilansie otwarcia w złotych na dzień 1 stycznia 1939 r., powinien być uwidoczniony w rejestrze handlowym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 13. Bilanse otwarcia w złotych przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań, powinny być ogłoszone w myśl obowiązujących przepisów o bilansach.

Przepisy podatkowe.

Art. 14. (1) Nadwyżki bilansowe, pochodzące z przerachowania, dokonanego w myśl dekretu niniejszego, nie podlegają opodatkowaniu.

(2) Przerachowanie, przewidziane w dekrecie niniejszym, nie podlega opłacie stemplowej.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 15. Wpisy do rejestru handlowego, wynikające z zastosowania dekretu niniejszego, są wolne od opłat rejestrowych.

Art. 16. Jeżeli przedsiębiorstwo, obowiązane do przerachowania bilansu na złote, nie dokona tego przerachowania w terminie określonym w art. 11 i nie uwidoczni odpowiednich wpisów w terminie do dnia 1 sierpnia 1939 r., właściwy sąd może na wniosek Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

nałożyć na właścicieli lub zarządców przedsiębiorstwa grzywnę w wysokości od 100 zł do 10.000 zł.

Art. 17. (1) Do zrzeszeń o zmiennym kapitale lub składzie osobowym, dążących wyłącznie do celów, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495), nie stosuje się przepisów art. 6 ust. (4) i (5) oraz art. 9 i 12 dekretu niniejszego.

(2) Wykazany w bilansie otwarcia w złotych kapitał zakładowy (udziałowy) zrzeszeń, wymienionych w ustępie poprzedzającym, ulega podziałowi na udziały proporcjonalnie do wartości wpłat, dokonanych na każdy udział.

Art. 18. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 19. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 618).

748

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o spółkach akcyjnych, spółkach komandytowo-akcyjnych oraz spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Spółki akcyjne, spółki komandytowo-akcyjne oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, posiadające w dniu 1 października 1938 r. wszystkie swoje zakłady na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, a siedziby prawne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, powinny do dnia 1 kwietnia 1939 r. przenieść swoje siedziby na obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz do dnia 30 czerwca 1940 r. uzgodnić statuty bądź umowy z przepisami kodeksu handlowego.

(2) Spółki, wymienione w ust. (1), posiadające w dniu 1 października 1938 r. część swych zakładów na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, a siedziby prawne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, powinny:

1) do dnia 1 kwietnia 1939 r. w drodze przeniesienia siedzib prawnych na obszar Rzeczypospolitej Polskiej utworzyć spółki krajowe, obejmujące całość majątku oraz do dnia 30 czerwca 1940 r. uzgodnić statuty bądź umowy z przepisami kodeksu handlowego, albo

2) do dnia 30 kwietnia 1939 r. zawiązać nowe spółki, obejmujące część majątku znajdują-

cego się na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego; w tym przypadku bilans otwarcia nowych spółek oraz statut wymagają zatwierdzenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

(3) Do przewidzianego w ust. (1) i (2) uzgodnienia statutów bądź umów z przepisami kodeksu handlowego stosuje się odpowiednio przepisy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych przepisów prawa cywilnego i handlowego na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 604).

(4) W przypadku zawiązania nowej spółki akcyjnej na podstawie przepisu ust. (2) Ministrowie Przemysłu i Handlu oraz Skarbu mogą zwolnić tę spółkę od stosowania przepisów kodeksu handlowego o wkładach niepieniężnych (aportach) przy zawiązaniu spółki akcyjnej.

Art. 2. (1) Oddziały zagranicznych spółek akcyjnych, spółek komandytowo - akcyjnych oraz spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, posiadające w dniu 1 października 1938 r. swoje zakłady lub ich część na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, a siedziby prawne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, powinny do dnia 1 kwietnia 1939 r. uzyskać zezwolenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu na działalność na obszarze Rzeczypospolitej i przenieść swe siedziby na obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. (1), może być uzależnione od wypełnienia warunków, jakie określą w poszczególnych przypadkach Ministrowie Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

(3) Poza tym stosuje się do tych oddziałów przepisy art. 8 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 listopada 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych przepisów prawa cywilnego i handlowego na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 89 poz. 604).

Art. 3. (1) Ministrowie Przemysłu i Handlu oraz Skarbu mogą w uzasadnionych przypadkach zezwolić spółkom wymienionym w art. 1 ust. (2) na działalność na obszarze Rzeczypospolitej w charakterze oddziałów spółek zagranicznych.

(2) Przepisy ust. (2) i (3) art. 2 stosuje się również w przypadkach udzielenia zezwolenia przewidzianego w ust. (1).

Art. 4. (1) Majątek spółek wymienionych w art. 1 i 2, które do dnia 1 kwietnia 1939 r. nie przeniosą swych siedzib prawnych na obszar Rzeczypospolitej Polskiej bądź nie zawiążą do dnia 30 kwietnia 1939 r. nowych spółek krajowych, albo nie uzyskają zezwolenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu na działalność na obszarze Rzeczypospolitej w charakterze oddziałów spółek zagranicznych, lub wreszcie nie przeprowadzą likwidacji swoich zakładów położonych na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego — ulegnie przymusowej likwidacji orzeczonej przez sąd właściwy według miejsca położenia majątku na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu.

(2) Rozporządzenie Rady Ministrów określi zasady, sposób i tryb przymusowego postępowania likwidacyjnego.

Art. 5. Spółki, wymienione w art. 1 i 2, które przeniosą swoje siedziby prawne na obszar Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązane są przerachować bilanse według zasad przewidzianych w dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1938 r. o bilansowaniu w złotych na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 618).

Art. 6. (1) Do czasu przerachowania bilansów lub sporządzenia bilansów otwarcia, spółki obowiązane są dla swoich zakładów położonych na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego prowadzić w walucie polskiej, według zasad prawidłowej rachunkowości kupieckiej oddzielną księgowość handlową, jaka ze względu na rodzaj i rozmiar przedsiębiorstwa jest konieczna, celem ujawnienia rzeczywistego stanu majątkowego i interesów handlowych.

(2) Minister Skarbu może wydać szczegółowe przepisy dotyczące sposobu księgowania.

Art. 7. Wszelkie czynności urzędowe, umowy i pisma spółek, wymienionych w dekrecie niniejszym, związane z dostosowaniem się do przepisów tego dekretu są wolne od opłat stemplowych.

Art. 8. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

Art. 9. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 90, poz. 619).

749

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 listopada 1938 r.

o konwersji 8% pożyczki dolarowej z 1925 r.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do zaofiarowania i do przeprowadzenia na zasadach, ustalonych w dekrecie niniejszym, konwersji tych obligacyj 8% pożyczki dolarowej, wypuszczonych na podstawie ustawy z dnia 3 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 154), które nie zostały skonwertowane na obligacje $4^1/_2$% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej z 1937 r. Konwersja zostanie przeprowadzona drogą przestemplowania obligacyj.

Art. 2. (1) Oprocentowanie obligacyj obniżone będzie na $4^1/_2$ od sta w stosunku rocznym i obliczane będzie od wartości nominalnej obligacyj powiększonej o premię wykupu w wysokości 5 od sta, przewidzianą w warunkach emisji tej pożyczki.

(2) Kupony od obligacyj płatne będą w New Yorku w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki.

(3) Spłata obligacyj nastąpi do dnia 1 lipca 1963 r. przez częściowe umarzanie w terminach półrocznych, bądź w drodze losowania, bądź w drodze skupu z wolnej ręki. Obligacje wylosowane do umorzenia płatne będą po kursie 105 ich wartości nominalnej.

Art. 3. Obligacje korzystają do czasu ich spłaty z zabezpieczenia ustanowionego dla obligacyj 8% pożyczki dolarowej w umowie, zawartej przez Ministra Skarbu na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 154).

Art. 4. Postanowienia umowy, zawartej przez Ministra Skarbu na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 154), stosuje się do obligacyj, objętych konwersją, przewidzianą w dekrecie niniejszym, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych art. 2.

Art. 5. Upoważnia się Ministra Skarbu do ustalenia w umowie lub w umowach, jakie w tym celu będą potrzebne, innych szczegółowych warunków, na jakich konwersja, przewidziana w art. 1, będzie zaofiarowana.

Art. 6. Czynności, związane z konwersją, jak również obligacje skonwertowane na zasadzie art. 1 oraz przychód od tych obligacyj będą wolne od wszelkich podatków i danin państwowych i samorządowych.

Art. 7. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 8. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 listopada 1938 r. Nr 91, poz. 621).

750

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

w sprawie zmiany dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie niektórych zaopatrzeń emerytalnych oraz odszkodowań.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 1 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o zmianie niektórych zaopatrzeń emerytalnych oraz odszkodowań (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 547) wprowadza się zmiany następujące:

1) dotychczasowy przepis art. 1 otrzymuje oznaczenie jako ust. (1);

2) dodaje się nowy ust. (2) o brzmieniu następującym:

„(2) W sprawach, w których postępowanie administracyjne zostało wszczęte przed 31 grudnia 1937 r., decyzje przewidziane w dekrecie niniejszym mogą być wydawane i po tym terminie."

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Opieki Społecznej.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

Minister Opieki Społecznej:
Marian Zyndram-Kościałkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 listopada 1938 r. Nr 91, poz. 626.

751

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 23 listopada 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59), zmienionym ustawą z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 222) wprowadza się zmiany następujące:

1) po art. 4 dodaje się art. 4a o brzmieniu:

„Art. 4a. Bez względu na datę nabycia gospodarstwa wiejskiego nabywcy przysługują w stosunku do przejętych zobowiązań sprzedawcy uprawnienia, wynikające z przepisów rozporządzenia niniejszego.";

2) do art. 8 dodaje się ustęp drugi o brzmieniu:

„(2) Jeżeli dług objęty orzeczeniem podlega z mocy samego prawa ulgom w zakresie rozterminowania spłaty i obniżenia odsetek, urząd rozjemczy stwierdzi w orzeczeniu wysokość i terminy płatności poszczególnych rat.";

3) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„(1) Przepisy art. 43 stosuje się do długów uporządkowanych z mocy samego prawa, jak również do długów uporządkowanych orzeczeniem urzędu rozjemczego lub ugodą. Urząd rozjemczy może jednak na wniosek wierzyciela zmniejszyć lub uchylić ulgę przewidzianą przy spłacie przedterminowej, jeżeli zobowiązanie dłużnika zostało obniżone na mocy orzeczenia urzędu rozjemczego lub zawartej ugody.

(2) Rozstrzyganie sporów powstałych w związku z umorzeniem długów na skutek przedterminowej zapłaty, przewidzianej w art. 43, należy do właściwości sądów.";

4) w art. 45 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Ulgi w zakresie terminów spłaty i oprocentowania, przewidziane w rozdziale niniejszym, osiągają skutek z mocy samego prawa wobec stron i osób trzecich, nawet bez ujawnienia ich w wykazie hipotecznym. Ulgi te jednak mogą być ujawnione w wykazie hipotecznym na zgodny wniosek wierzyciela i dłużnika lub na wniosek jednego z nich na podstawie orzeczenia urzędu rozjemczego, stwierdzającego, że dług zabezpieczony hipotecznie objęty jest przepisami art. 41 i 42.";

5) w art. 47:

a) w ust. (1) skreśla się wyrazy „(art. 44)",

b) ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Urząd rozjemczy może jednak uchylić skutki zalegania z zapłatą, określone w ustępach poprzedzających, oraz ustalić wysokość rat i nowe terminy ich płatności na okres nie dłuższy od przewidzianego w art. 41 ust. (1), w przypadkach, jeżeli zaległości powstały bez winy dłużnika z powodu siły wyższej, która spowodowała czasową jego niewypłacalność.";

6) w art. 53 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Urząd rozjemczy może, stosownie do zmienionych warunków ekonomicznych, obniżać długi powstałe w wyniku czynności prawnych — dokonanych w odniesieniu do gospodarstw wiejskich — mających gospodarczy charakter podziału mienia rodzinnego lub spadkowego, jeżeli wysokość spłat ustalona została w związku z warunkami ekonomicznymi, istniejącymi w okresie od dnia 28 kwietnia 1924 r. do dnia 1 lipca 1932 r., stosując w miarę możności zasady art. 54.";

7) w art. 54:

a) ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) W tym celu urząd rozjemczy ustali, jaka suma została zapłacona dotychczas przez nabywcę, wliczając do niej zarówno wpłaty w gotowiźnie jak i długi oraz inne obciążenia przejęte przez nabywcę do zapłaty. Na podstawie powyższego ustalenia oraz umówionej ceny sprzedaży urząd rozjemczy obliczy, za jaką idealną część nieruchomości zapłata już w całości nastąpiła, po czym urząd rozjemczy zarządzi oszacowanie nieruchomości według bieżących cen rynkowych, ustali zgodnie z tym oszacowaniem wartość idealnej części nieruchomości, za którą zapłata jeszcze nie nastąpiła i obniży resztę ceny kupna do wysokości tej wartości. Suma zaległych do dnia wydania orzeczenia odsetek, nie wyłączając odsetek obniżonych w myśl art. 42, ulega obniżeniu w tym samym stosunku, w jakim nastąpiło obniżenie reszty ceny kupna. Przy szacowaniu nieruchomości i obliczaniu reszty ceny kupna bierze się za podstawę obszar, który był przedmiotem czynności prawnej, ustalającej cenę sprzedaży, i nie uwzględnia się zmian, jakie w obszarze nastąpiły, natomiast uwzględnia się zmiany, jakie zaszły w stanie nieruchomości.",

b) w ust. (4) skreśla się wyrazy: „czy też ich prawnych następców";

8) w art. 72 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Postanowienie urzędu o zawieszeniu egzekucji nie może dotyczyć egzekucji należności publicznoprawnych, instytucyj kredytu długoterminowego, Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., oraz należności objętych układami kon-

wersyjnymi, zatwierdzonymi przez Komitet Konwersyjny, działający przy Banku Akceptacyjnym.";

9) w art. 73 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Jeżeli z wnioskiem o otwarcie postępowania układowego wystąpił dłużnik, a urząd rozjemczy stwierdzi, że zachodzą warunki do wszczęcia tego postępowania, i uzna za konieczne umożliwienie dłużnikowi przygotowania tego postępowania, wówczas urząd rozjemczy na wniosek dłużnika może orzec udzielenie dłużnikowi tymczasowego odroczenia wypłat na okres do sześciu miesięcy. Po upływie terminu odroczenia wypłat urząd rozjemczy rozstrzyga o otwarciu postępowania układowego.";

10) w art. 75:

a) ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) W orzeczeniu o otwarciu postępowania układowego urząd rozjemczy wyznaczy dłużnikowi i wierzycielom okres nie dłuższy niż sześciomiesięczny do powzięcia uchwały w sprawie zawarcia układu (art. 84), pod rygorem zarządzenia likwidacji gospodarstwa wiejskiego dłużnika. Rygoru tego nie stosuje się, jeżeli postępowanie dotyczy majątku dzierżawcy lub użytkownika gospodarstwa wiejskiego.",

b) ust. (5) otrzymuje brzmienie:

„(5) Z chwilą otwarcia postępowania układowego egzekucja przeciwko dłużnikowi nie może być wszczęta, a wszczęta ulega zawieszeniu. Przepis ten stosuje się również do postępowania, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 658). W przypadkach gospodarczo uzasadnionych przewodniczący urzędu rozjemczego na wniosek nadzorcy może postanowić sprzedaż przedmiotów majątkowych dłużnika objętych zajęciem egzekucyjnym. W razie wydania takiego postanowienia postępowanie egzekucyjne ulega umorzeniu.",

c) dodaje się ust. (6) o brzmieniu:

„(6) Postępowanie podziałowe prowadzone na zasadzie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 3, poz. 22), ulega zawieszeniu na czas trwania postępowania układowego. W przypadku zawarcia układu instytucja finansowa dokona wypłaty wynagrodzenia zgodnie z zatwierdzonym układem przesłanym jej przez przewodniczącego urzędu rozjemczego, sąd zaś na wniosek instytucji finansowej umorzy postępowanie podziałowe.",

d) dotychczasowy ust. (6) oznacza się jako ust. (7);

11) do art. 76 dodaje się ust. (6) o brzmieniu:

„(6) Postępowanie układowe nie obejmuje:

1) wierzytelności z tytułu dostarczonych na kredyt — w ciągu bieżącego i bezpośrednio poprzedzającego okresu gospodarczego — nawozów sztucznych, nasion, inwentarza lub innych przedmiotów niezbędnych do prowadzenia i utrzymania na należytym poziomie gospodarstwa;

2) wierzytelności zabezpieczonych rejestrowym zastawem rolniczym lub drzewnym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 360) lub ustawy z dnia 14 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 317), wierzytelności Banku Polskiego, zabezpieczone umownym zastawem ruchomym, — przy czym zastawione przedmioty ulegają wyłączeniu z majątku objętego postępowaniem układowym a powracają doń dopiero po całkowitym zaspokojeniu zastawników.";

12) w art. 79 w ust. (4) skreśla się wyrazy: „zaprzeczonych przez dłużnika, wierzytelności spornych lub";

13) w art. 81 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Bez zgody wierzycieli nie może nastąpić obniżenie: a) należności publicznoprawnych i należności z tytułu umowy o pracę, które w myśl przepisu art. 800 K. P. C. korzystają z przywileju zaspokojenia przed wierzytelnościami zabezpieczonymi hipotecznie oraz b) należności kapitałowych, pochodzących z przerachowania na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatnoprawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 30, poz. 213).";

14) w art. 82 w ust. (1) skreśla się wyrazy: „, nie później jednak, niż w 6 tygodni od ostatniego terminu sprawdzenia wierzytelności";

15) w art. 90 dodaje się zdanie o brzmieniu: „Jeżeli postępowanie układowe prowadzone było do majątku dzierżawcy lub użytkownika gospodarstwa wiejskiego, urząd rozjemczy w przypadkach, przewidzianych w pkt 1) i 2), orzeknie o umorzeniu postępowania układowego.";

16) w art. 93:

a) w ust. (1) dodaje się w końcu zdanie: „Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia wydać szczegółowe przepisy, celem umożliwienia przeprowadzenia likwidacji w ramach postępowania egzekucyjnego, z uwzględnieniem różnic wynikających z zasad postępowania likwidacyjnego.",

b) dodaje się ust. (2) i (3) o brzmieniu:

„(2) Przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego przewodniczący urzędu rozjemczego zleci dotychczasowemu nadzorcy. W przypadku unieważnienia układu na mocy art. 88 przewodniczący zamianuje nadzorcę. Nadzorca popiera egzekucję na prawach wierzyciela, prowadzącego egzekucję.

(3) Koszty postępowania likwidacyjnego obciążają dłużnika.",

c) dotychczasowe ustępy, oznaczone jako (2), (3) i (4) otrzymują kolejną numerację — (4), (5) i (6);

17) w art. 96 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Z wypłaconej rękojmi będą pokryte w gotówce przede wszystkim koszty postępowania i należności uprzywilejowane z umów o pracę oraz należności, wymienione w art. 76 ust. (5) i (6).".

Art. 2. (1) Zmiany wprowadzone dekretem niniejszym stosuje się do spraw, które są przedmiotem postępowania w chwili wejścia w życie dekretu niniejszego.

(2) Jeżeli w toku postępowania układowego zapadła, przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, uchwała wierzycieli w sprawie przyjęcia układu, postępowanie układowe zakończone będzie na zasadzie dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 listopada 1938 r. Nr 91, poz. 629).

752

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o ulgach w spłacie zobowiązań spółdzielni rolniczych i ich central.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. W dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o ulgach w spłacie zobowiązań spółdzielni rolniczych i ich central (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 23) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 4 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„Bez zgody zainteresowanych wierzycieli nie może nastąpić obniżenie należności publicznoprawnych i należności z tytułu umowy o pracę, które w myśl przepisów art. 800 K. P. C. korzystają z przywileju zaspokojenia przed wierzytelnościami zabezpieczonymi hipotecznie.";

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Ulgi, dotyczące zobowiązań spółdzielni rolniczych i ich central, wynikające z układu, rozciągają się również na poręczycieli i innych współzobowiązanych. Za poręczycieli i współzobowiązanych, w rozumieniu niniejszego dekretu, uważa się te osoby, które w związku z zaciągnięciem zobowiązania nie odniosły korzyści materialnych, jak również i te osoby, które zaciągnąwszy zobowiązanie otrzymaną z niego walutę przekazały na rzecz spółdzielni."

Art. 2. Jeżeli w toku postępowania układowego zapadła, przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, uchwała wierzycieli o przyjęciu układu, postępowanie układowe zakończone będzie na zasadzie dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 listopada 1938 r. Nr 91, poz. 622).

753

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o ochronie niektórych interesów Państwa.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

I. Przestępstwa przeciwko obronności Państwa i gospodarstwu narodowemu.

Art. 1. § 1. Kto uszkadza lub czyni niezdatnymi do użytku przedmioty lub urządzenia, służące celom wojskowej obrony Państwa lub Sił Zbrojnych,

podlega karze więzienia.

§ 2. Jeżeli czyn, określony w § 1, spowodował wielką szkodę dla wojskowej obrony Państwa albo popełniony został w czasie wojny,

sprawca podlega karze dożywotniego więzienia lub karze śmierci.

Art. 2. Kto utrudnia lub uniemożliwia prawidłowe działanie zakładów wytwarzających broń lub inny sprzęt wojskowy,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 3. Kto publicznie rozpowszechnia fałszywe wiadomości lub używa innych środków podstępnych w celu podważenia zaufania do waluty polskiej lub do kredytu publicznego,

podlega karze więzienia do lat 3.

Art. 4. Kto dostarcza za granicę towar sfałszowany lub fałszywie oznaczony, jeżeli stąd wynikła szkoda dla interesów eksportu polskiego,

podlega karze więzienia do lat 3.

II. Przestępstwa przeciwko niezależności życia publicznego.

Art. 5. Obywatel polski, który w związku z działalnością polityczną w Państwie Polskim przyjmuje od osoby działającej w interesie obcego rządu dla siebie lub innej osoby korzyść majątkową albo jej obietnicę, bądź też korzyści takiej żąda,

podlega karze więzienia.

Art. 6. Obywatel polski, który wchodzi w porozumienie z osobą działającą w interesie obcego rządu lub organizacji międzynarodowej w celu działania na szkodę Państwa Polskiego,

podlega karze więzienia.

Art. 7. § 1. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 5 lub 6, sąd może orzec utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

§ 2. Przepisu art. 6 kodeksu karnego nie stosuje się do przestępstw określonych w art. 5 i 6.

III. Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu.

Art. 8. § 1. Kto publicznie nawołuje do powszechnego porzucenia pracy przez pracowników (strajku powszechnego), bądź do powszechnego zamknięcia zakładów przez pracodawców, bądź też do wstrzymania dowozu żywności do miast,

podlega karze więzienia do lat 5.

§ 2. Kto w celu rozpowszechnienia sporządza, przechowuje lub przewozi pisma, druki lub wizerunki, nawołujące do powszechnego porzucenia pracy przez pracowników lub zamknięcia zakładów przez pracodawców, albo do wstrzymania dowozu żywności do miast,

podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3.

Art. 9. Kto bierze udział w związku, mającym na celu zbiorowe zamknięcie zakładów pracy,

podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 10. Kto, powołując się na swój wpływ na urzędnika, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu przy jego pomocy sprawy urzędowej i za to przyjmuje dla siebie lub innej osoby korzyść majątkową lub osobistą, albo jej obietnicę, bądź też korzyści takiej żąda,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 11. Kto publicznie rozpowszechnia fałszywe wiadomości, mogące wyrządzić dotkliwą szkodę interesom Państwa, bądź osłabić ducha obronnego społeczeństwa, bądź też obniżyć powagę naczelnych organów Państwa,

podlega karze więzienia do lat 2 i grzywny.

Art. 12. Kto publicznie:

a) rozpowszechnia fałszywe wiadomości, mogące być podstawą do wszczęcia postępowania karnego lub dyscyplinarnego;

b) ogłasza akt oskarżenia lub inne pisma procesowe przed jego odczytaniem na rozprawie w sprawie karnej, albo wiadomości o przebiegu niejawnego posie-

dzenia sądu, narad lub głosowania sędziów;

c) w toku postępowania sądowego przedstawia fałszywie przebieg rozprawy głównej, albo podejmuje w druku ocenę dowodów winy oskarżonego lub zasadności roszczeń stron;

d) poddaje złośliwej ocenie wyrok sądu, podlega karze aresztu do roku.

Art. 13. § 1. Minister Spraw Wewnętrznych władny jest w drodze rozporządzeń wprowadzać zakazy publicznego odbioru określonych zagranicznych stacyj nadawczych radiowych.

§ 2. Kto w miejscu publicznym lub w większym gronie osób odbiera przez głośnik radiowy stacje, objęte prawnym zakazem władz,

podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych, albo jednej z tych kar. Aparat radiowy może ulec przepadkowi.

IV. Dozór policyjny w sprawach o zbrodnie stanu.

Art. 14. § 1. W razie skazania za zbrodnię stanu sąd może zarządzić, jako środek zabezpieczający, rozciągnięcie nad skazanym dozoru policyjnego na czas od roku do lat 5.

§ 2. Rozciągnięcie nad skazanym dozoru policyjnego pociąga za sobą skutki następujące:

a) powiatowa władza administracji ogólnej może oddanemu pod dozór policyjny zabronić pobytu w pewnych miejscowościach, albo też wyznaczyć mu miejsce pobytu z tym skutkiem, że wydalenie się z wyznaczonej miejscowości dopuszczalne jest tylko za jej zezwoleniem;

b) oddany pod dozór policyjny obowiązany jest zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej w ciągu 6 godzin o zmianie mieszkania lub miejsca pobytu;

c) przesyłki pocztowe, wysłane przez oddanego pod dozór policyjny lub do niego nadchodzące, mogą być przeglądane przez powiatową władzę administracji ogólnej;

d) powiatowa władza administracji ogólnej może nakazać oddanemu pod dozór policyjny, aby w terminach oznaczonych zgłaszał się do niej lub do określonej jednostki policyjnej i składał wyjaśnienia co do swych zajęć, trybu życia i środków utrzymania;

e) powiatowa władza administracji ogólnej może celem stwierdzenia prawdziwości zeznań oddanego pod dozór wkroczyć o każdej porze do jego mieszkania.

V. Przepisy końcowe.

Art. 15. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości.

Art. 16. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 listopada 1938 r. Nr 91, poz. 623).

754

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r. rozciąga się moc obowiązującą następujących aktów ustawodawczych wraz z późniejszymi zmianami:

1) ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciwko ospie (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 13, poz. 113);

2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 4, poz. 32), przy czym rozporządzenie to uzupełnia się w sposób następujący:

a) do art. 2 dodaje się nowy pkt 8 oraz nowy ust. (2) w brzmieniu:

„8. osoby, posiadające dyplomy, wymienione w art. 3 ust. (2) lit. e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 712).

(2) Przepisów pkt 1—7 ustępu poprzedzającego nie stosuje się do osób, które nabyły obywatelstwo polskie po dniu 30 września 1938 r.";

b) po art. 14 dodaje się nowy art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. (1) Na obszarze ziem odzyskanych w październiku i listopadzie 1938 r. mogą wykonywać samodzielnie czynności techniczno-dentystyczne ci b. obywatele Republiki Czesko-słowackiej, którzy uzyskali obywatelstwo polskie na podstawie art. 2a lub 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 44), w brzmieniu dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 października 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 548) i z dnia 16 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 585), wykażą, iż w dniu 30 września 1938 r. na obszarze wymienionej Republiki mieli prawo samodzielnego wykonywania czynności techniczno-dentystycznych w myśl przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 1920 r. o lecznictwie zębów i technice dentystycznej, w brzmieniu ustawy z dnia 11 lipca 1934 r. (Zb. ust. i rozp. państwa czesko-słowackiego z 1934 r. Nr 172) i zarejestrują się w myśl art. 21 przed dniem 1 marca 1939 r.

(2) Wykonywanie czynności techniczno-dentystycznych na obszarze ziem odzyskanych w październiku i listopadzie 1938 r. przez osoby, wymienione w art. 14 i 15, jak również wykonywanie czynności techniczno - dentystycznych przez osoby, wymienione w ust. (1) na obszarze określonym w art. 14 i 15 — wymaga uprzedniej zgody wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej dla miejscowości, w której czynności te mają być wykonywane.";

c) po art. 17 dodaje się nowy art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. Osoby, którym w myśl powołanej w art. 14a ust. (1) ustawy z dnia 14 kwietnia 1920 r. służył tytuł technika dentystycznego lub dentysty, zachowują prawo do tego tytułu; osobom, które posiadały tytuł „egzaminowanego technika dentystycznego" służyć będzie tytuł „uprawnionego technika dentystycznego". Technicy dentystyczni mogą wykonywać czynności wymienione w art. 16, dentyści zaś i uprawnieni technicy dentystyczni — wymienione w art. 17.";

3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 5, poz. 41), przy czym do art. 15 dodaje się nowy ustęp drugi w brzmieniu:

„(2) B. obywatelkom Republiki Czeskosłowackiej, które uzyskały obywatelstwo polskie na podstawie art. 2a lub 3 ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego, w dniu 30 września 1938 r. posiadały prawo do wykonywania zawodu położnej na obszarze Republiki Czeskosłowackiej i zarejestrują swoje uprawnienia u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej przed dniem 1 marca 1939 r., służyć będą uprawnienia do wykonywania zawodu i używania tytułu na równi z osobami wymienionymi w art. 1.";

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zwalczaniu jaglicy (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 333);

5) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 712), przy czym rozporządzenie to uzupełnia się w sposób następujący:

a) do art. 3 dodaje się w ustępie (2) nową literę e) oraz dalszy ustęp w brzmieniu:

„e) dyplomy doktora wszech nauk lekarskich b. obywateli Republiki Czeskosłowackiej, którzy w dniu 30 września 1938 r. posiadali prawo wykonywania praktyki lekarskiej na obszarze wymienionej Republiki, jeśli osoby te uzyskały obywatelstwo polskie na podstawie art. 2a lub 3 ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego i zarejestrują swoje uprawnienia do wykonywania praktyki lekarskiej w Polsce przed dniem 1 marca 1939 r.

(3) Przepisów lit. a) — d) ustępu poprzedzającego nie stosuje się do dyplomów, posiadanych przez osoby, które nabyły obywatelstwo polskie po dniu 30 września 1938 r.";

b) do art. 5 dodaje się nowy ust. (5) w brzmieniu:

„(5) osoby, posiadające dyplomy, określone w art. 3 ust. (2) lit. e) wolne są od obowiązku składania dowodów odbycia jednorocznej praktyki szpitalnej.";

6) ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o izbach lekarskich (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 275);

7) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 198);

8) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o pielęgniarstwie (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 199), przy czym po art. 20 dodaje się nowy art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. (1) B. obywatelkom Republiki Czeskosłowackiej, które uzyskały obywatelstwo polskie na podstawie art. 2a lub 3 ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego, przed dniem 1 października 1938 r. zajmowały się zawodowo praktyką pielęgniarską na obszarze Republiki Czeskosłowackiej i przed dniem 1 marca 1939 r. zarejestrują swoje uprawnienia u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, władza ta wyda zezwolenie na wykonywanie praktyki pielęgniarskiej:

a) stałe, jeżeli uzyskały dyplom pielęgniarki chorych,
b) czasowe, do końca 1944 roku, wszystkim pozostałym.

(2) Osoby, posiadające czasowe prawo na podstawie ust. (1) lit. b), uzyskują uprawnienia stałe do wykonywania praktyki pielęgniarskiej po złożeniu egzaminu wymienionego w art. 19 ust. (2) i w art. 20 ust. (2); egzaminy dla tych osób będą się odbywały do końca roku 1944. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, Minister Opieki Społecznej może zwolnić od egzaminu.";

9) ustawy z dnia 11 stycznia 1938 r. o izbach lekarsko-dentystycznych (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 33);

10) ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o wykonywaniu zawodu aptekarskiego (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 202), przy czym ustawę tę uzupełnia się w sposób następujący:

a) do art. 2 ust. (3) dodaje się nowy pkt 9) oraz nowy ust. (4) w brzmieniu:

„9) dyplom magistra farmacji, b. obywatela Republiki Czeskosłowackiej, który w dniu 30 września 1938 r. posiadał prawo wykonywania zawodu aptekarskiego na obszarze wymienionej Republiki, jeżeli uzyskał on obywatelstwo polskie na podstawie art. 2a lub 3 ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego i zarejestruje swoje uprawnienia do wykonywania zawodu przed dniem 1 marca 1939 r.

(4) Przepisów ust. (3) pkt 1—8 nie stosuje się do dyplomów, posiadanych przez osoby, które nabyły obywatelstwo polskie po dniu 30 września 1938 r.";

b) do art. 3 dodaje się dwa nowe ustępy w brzmieniu:

„(2) Przepisy ustępu poprzedzającego stosuje się tylko do osób, które nabyły obywatelstwo polskie przed dniem 1 października 1938 r. oraz do osób, które posiadają kwalifikacje wyszczególnione w pkt 3, uzyskały obywatelstwo polskie na podstawie art. 2a lub 3 ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego i zarejestrują swoje uprawnienia do wykonywania zawodu przed dniem 1 marca 1939 r.

(3) Aspiranci, którzy rozpoczęli praktykę na obszarze Republiki Czeskosłowackiej przed dniem 1 października 1938 r. i uzyskali obywatelstwo polskie na podstawie ustawy wymienionej w ust. (2), będą mogli złożyć egzamin określony w ust. (1) pkt 3 przed komisją, której skład i tryb postępowania określi rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej.".

Art. 2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe i uzgadniające, związane z rozciągnięciem powyższych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie.

Art. 3. Podania o rejestrację lekarzy, farmaceutów, techników dentystycznych, pielęgniarek i położnych, przewidziane w przepisach dekretu niniejszego oraz wydane na podstawie tej rejestracji świadectwa są wolne od opłaty stemplowej.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej i innym właściwym ministrom.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Opieki Społecznej:
Marian Zyndram-Kościałkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 24 listopada 1938 r. Nr 91, poz. 628).

755
UCHWAŁA RADY MINISTRÓW
z dnia 15 listopada 1938 r.
o zatwierdzeniu statutu organizacyjnego Ministerstwa Skarbu.

§ 1.

Zatwierdza się załączony do uchwały niniejszej statut organizacyjny Ministerstwa Skarbu.

§ 2.

Wykonanie uchwały niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 3.

Zatwierdzony uchwałą niniejszą statut wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą statut organizacyjny Ministerstwa Skarbu, zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1932 r. (Monitor Polski Nr 32, poz. 38) wraz z późniejszymi zmianami.

Prezes Rady Ministrów
(—) *Sławoj Składkowski.*
Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 23 listopada 1938 r. Nr 268, poz. 628).

Załącznik do Uchwały Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1938 r. (Dz. Urz. Min. S . poz. 755).

STATUT ORGANIZACYJNY MINISTERSTWA SKARBU.

§ 1.

Ministerstwo Skarbu dzieli się na Gabinet Ministra, Biuro Personalne, sześć departamentów: I. Organizacyjno-Administracyjny, II. Obrotu Pieniężnego, III. Budżetu i Majątku Państwa, IV. Ceł, V. Podatków i Opłat, VI. Akcyz i Monopolów, Biuro Emerytur i Rent oraz Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

§ 2.

GABINET MINISTRA.

Gabinet Ministra obejmuje sprawy wynikające ze stosunku Ministra do Izb Ustawodawczych, Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów, sprawy związane z ustalaniem zasad ogólnej polityki Ministra, koordynacją prac ustawodawczych, sprawy prasy i propagandy oraz nadzoru nad przedsiębiorstwami państwowymi i mieszanymi.

Gabinet Ministra dzieli się na pięć wydziałów: 1) Prezydialny, 2) Ekonomiczny, 3) Prawny,

4) Wojskowy, 5) Inspekcji Przedsiębiorstw Państwowych i Mieszanych.

Wydział 1 Prezydialny załatwia sprawy:

a) wynikające ze stosunku Ministra Skarbu do Izb Ustawodawczych, Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów,

b) o charakterze społecznym i politycznym,

c) prasy i propagandy,

d) należące do właściwości Gabinetu, a nie objęte kompetencją innych wydziałów.

Wydział 2 Ekonomiczny:

a) opracowuje materiały do wytycznych ogólnej polityki gospodarczej,

b) przygotowuje materiały i wnioski na Komitet Ekonomiczny Ministrów,

c) współdziała w układaniu i realizacji planu inwestycji z funduszów publicznych,

d) uzgadnia prace poszczególnych departamentów w zakresie zagadnień Samorządu Terytorialnego.

Wydział 3 Prawny:

a) opiniuje pod względem prawnym projekty ustaw, dekretów i rozporządzeń, opracowanych przez departamenty Ministerstwa oraz akty prawne, przeznaczone do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Monitorze Polskim i Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu,

b) koordynuje prace Ministerstwa Skarbu związane z uzgadnianiem projektów ustaw, dekretów i rozporządzeń opracowanych przez inne ministerstwa i opiniuje projekty te ze stanowiska prawnego.

Do Wydziału 3 należy Redakcja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu.

Wydział 4 Wojskowy
załatwia w porozumieniu z właściwymi departamentami sprawy związane z obroną Państwa, sprawy obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej objektów i instytucyj podległych lub nadzorowanych przez Ministra Skarbu.

Wydział 5 Inspekcji Przedsiębiorstw Państwowych i Mieszanych załatwia sprawy:

a) tworzenia, nabywania, wydzierżawiania i zbywania przedsiębiorstw państwowych, jak również udziałów Państwa w przedsiębiorstwach prywatnych, podnoszenia ich kapitału zakładowego i zaciągania przez nie zobowiązań finansowych,

b) bilansów tych przedsiębiorstw,

c) współdziałania z właściwymi departamentami w zakresie spraw dotyczących przedsiębiorstw państwowych i mieszanych, załatwianych przez te departamenty.

Wydział 5 współdziała z Biurem Personalnym przy załatwianiu spraw osobowych delegatów Ministerstwa do przedsiębiorstw.

§ 3.

BIURO PERSONALNE.

Biuro Personalne obejmuje sprawy osobowe urzędników i funkcjonariuszów niższych Ministerstwa Skarbu oraz podległych Ministrowi władz urzędów, przedsiębiorstw, zakładów oraz instytucyj i organów wykonawczych.

Biuro Personalne przy doborze i szkoleniu personelu współdziała z departamentami fachowymi.

Biuro Personalne dzieli się na 2 referaty:
1) Osobowy, 2) Dyscyplinarny.

Referat 1 Osobowy załatwia sprawy: osobowe urzędników i funkcjonariuszów niższych Ministerstwa, władz, instytucyj, zakładów i przedsiębiorstw podlegających Ministrowi Skarbu, sprawy wynikające z przepisów o służbie państwowej, o uposażeniu, dietach i kosztach podróży, o orderach i odznaczeniach, lub z przepisów, dotyczących nadzoru Ministra Skarbu nad instytucjami, sprawy doboru i szkolenia personelu, ustala stany (etaty) osobowe oparte na organizacji, budżecie i faktycznych potrzebach, współdziała w układaniu preliminarzy wydatków osobowych, prowadzi ewidencję, statystykę oraz zbiory dokumentów funkcjonariuszów Ministerstwa Skarbu.

Referat 2 Dyscyplinarny załatwia sprawy: wynikające z naruszenia obowiązków służbowych, prowadzi obronę prawną przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym oraz przygotowuje zarządzenia w sprawie wykonania wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

§ 4.

DEPARTAMENT I ORGANIZACYJNO - ADMINISTRACYJNY.

Departament I obejmuje sprawy ustroju władz, urzędów i organów wykonawczych administracji skarbowej, sprawy podziału administracyjnego, sprawy racjonalizacji pracy, uzgadnia w porozumieniu z właściwymi departamentami sprawy wynikające ze stosunku Ministerstwa do Najwyższej Izby Kontroli, sprawy budżetowe i gospodarcze, sprawy walki z przestępstwami skarbowymi, sprawy karne skarbowe, sprawy likwidacyjne oraz sprawy nienależące do kompetencji innych departamentów.

Departament I czuwa nad stanem inspekcji władz i urzędów skarbowych I i II instancji i koordynuje działalność organów inspekcyjnych.

Departament I dzieli się na pięć wydziałów:
1) Organizacyjny, 2) Budżetowo - Gospodarczy, 3) Ochrony Skarbowej, 4) Karny Skarbowy, 5) Likwidacyjny.

Ponadto w skład departamentu wchodzą inspektorzy służb nadzorowanych przez właściwe departamenty fachowe.

Wydział I Organizacyjny załatwia sprawy: ustroju Ministerstwa Skarbu oraz podległych Ministrowi władz, urzędów i organów wykonawczych, sprawy podziału administracyjnego, sprawy racjonalizacji pracy, sprawy koordynacji inspekcji, sprawy postępowania biurowego, uzgadnia z właściwymi departamentami korespondencję z Najwyższą Izbą Kontroli oraz załatwia inne sprawy nie należące do pozostałych wydziałów.

Wydział 1 obejmuje sekretariaty Ministra i Podsekretarzy Stanu, Kancelarię Główną i Bibliotekę Ministerstwa.

Wydział 2 Budżetowo - Gospodarczy załatwia sprawy:

a) układania i wykonywania budżetu Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Departamentem III oraz nadzoru administracyjnego w tym zakresie,

b) budowy, remontu i zarządu gmachów administracji skarbowej,

c) środków lokomocji władz i urzędów skarbowych,

d) przetargów, dostaw i zaopatrzeń materiałowych,

e) administracji znaków wartościowych.

Do Wydziału Budżetowo - Gospodarczego należy ponadto Rachuba oraz administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu.

Wydział 3 Ochrony Skarbowej załatwia sprawy związane z nadzorem i kierownictwem akcji śledzenia i ścigania przestępstw, do których zwalczania uprawnione są z mocy poszczególnych przepisów władze skarbowe.

Wydział 4 Karny Skarbowy załatwia sprawy:

a) ustawodawstwa karnego skarbowego,

b) nadzoru nad stosowaniem przepisów prawa karnego skarbowego,

c) orzecznictwa w sprawach karnych skarbowych,

d) obrony interesów Skarbu Państwa w postępowaniu karnym skarbowym przed władzami sądowymi,

e) przyznawania nagród za wykrywanie przestępstw karnych skarbowych,

f) lustracji działów karnych władz skarbowych I i II instancji.

Wydział 5 Likwidacyjny załatwia sprawy:

a) likwidacji stosunków majątkowych, wynikłych z dawnej przynależności ziem Rzeczypospolitej Polskiej do państwa rosyjskiego, niemieckiego i austriackiego,

b) likwidacji stosunków majątkowych, wynikłych z powrotu ziem Śląska Zaolzańskiego do Rzeczypospolitej Polskiej oraz z rektyfikacji granicy polsko-czeskosłowackiej,

c) likwidacji roszczeń przejętych po państwach wymienionych pod a),

d) związane z działalnością Komitetów Likwidacyjnych i Komisji Likwidacyjnej.

§ 5.

DEPARTAMENT II OBROTU PIENIĘŻNEGO.

Departament II obejmuje sprawy: ustroju i obrotu pieniężnego, polityki dewizowej, organizacji kredytu publicznego i prywatnego oraz polityki kredytowej i lokacyjnej, długów wewnętrznych i zagranicznych Państwa, operacyj kredytowych i stosunków finansowych z zagranicą Państwa i przedsiębiorstw państwowych oraz związków i instytucyj publiczno - prawnych, sprawy nadzoru nad działalnością instytucyj kredytu publicznego i prywatnego.

Departament II współdziała z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpieczeń przy ustalaniu ogólnych wytycznych polityki tego urzędu w zakresie ruchu funduszów ubezpieczeniowych podlegających nadzorowi Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń oraz z Przewodniczącym Rady Spółdzielczej w zakresie polityki kredytowej i wkładowej spółdzielni.

Departament II dzieli się na pięć wydziałów: 1) Kredytu Wewnętrznego, 2) Kredytu Zagranicznego, 3) Bankowy, 4) Polityki Kredytowej, 5) Obrotu Płatniczego.

W skład Departamentu wchodzi ponadto:

1) Inspektorat Bankowy,

2) Zarząd Długów Państwa,

3) Radca Prawny Departamentu.

Wydział 1 Kredytu Wewnętrznego załatwia sprawy:

a) ustroju i obiegu pieniężnego, Banku Polskiego, obrotu wekslowego i czekowego, izb rozrachunkowych i organizacji giełd pieniężnych,

b) wewnętrznych długów emisyjnych Państwa,

c) nadzoru nad giełdami pieniężnymi,

d) spółek akcyjnych, niezastrzeżone innym wydziałom,

e) kursów papierów wartościowych przy przyjmowaniu ich na kaucje i wadia,

f) waloryzacji zobowiązań publiczno- i prywatno - prawnych,

g) nadzoru nad Mennicą Państwową w zakresie nienależącym do kompetencji innych departamentów,

h) nadzoru nad kredytem obligacyjnym i emisją papierów wartościowych w kraju, niezastrzeżone innym wydziałom,

i) ogólne Departamentu.

Wydział 2 Kredytu Zagranicznego załatwia sprawy:

a) długów zagranicznych Państwa, w szczególności emisji i obsługi pożyczek państwowych oraz gwarancji finansowych Państwa wobec zagranicy,

b) długów i operacji kredytowych z zagranicą Państwa, związków samorządowych, przedsiębiorstw i instytucyj państwowych i prywatnych, funduszów państwowych i fundacyj,

c) przedstawicielstw finansowych za granicą i zagranicznych stosunków kredytowych i pieniężnych.

Wydział 2 ponadto:

a) współdziała przy umowach zawieranych imieniem Skarbu Państwa z zagranicą, o ile dotyczą one spraw finansowych lub kredytowych oraz uczestniczy w rokowaniach o zawarcie takich umów,

b) załatwia sprawy związane z rokowaniami i uczestnictwem w ustalaniu tekstu międzynarodowych umów płatniczych (clearingowych).

Wydział 3 Bankowy załatwia sprawy:

a) związane z organizacją, działalnością, nadzorem państwowym i polityką kredytową prywat-

nych przedsiębiorstw bankowych i instytucyj kredytu długoterminowego,

b) koncesyj na prowadzenie przedsiębiorstw bankowych i instytucyj kredytu długoterminowego i zakładów zastawniczych,

c) statutów prywatnych instytucyj kredytu długoterminowego i krótkoterminowego oraz emisji listów zastawnych i obligacyj prywatnych instytucyj kredytu długoterminowego,

d) związane z akcją kredytową funduszów sanacyjnych na cele pomocy dla banków (fundusz pomocy instytucjom kredytowym),

e) związane z opiniowaniem gwarancji składanych na zabezpieczenie umów na dostawy i roboty rządowe.

Wydział 4 Polityki Kredytowej załatwia sprawy:

a) związane z akcją kredytowo-gospodarczą Państwa, państwowych funduszów specjalnych nie zastrzeżone innym departamentom lub wydziałom oraz w porozumieniu z Departamentem Budżetu i Majątku Państwa sprawy lokowania i upłynniania rezerw skarbowych,

b) nadzoru nad organizacją, działalnością, polityką kredytową, emisyjną i lokacyjną banków państwowych i Pocztowej Kasy Oszczędności,

c) gwarancji finansowych Państwa z wyjątkiem gwarancji wobec zagranicy,

d) polityki lokacyjnej instytucyj publiczno-prawnych, polityki kredytowej **samorządów** oraz współdziała z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpieczeń w sprawach polityki lokacyjnej zakładów ubezpieczeniowych,

e) związane z regulowaniem i finansowaniem obrotu rolniczego,

f) polityki kredytowo - budowlanej,

g) nadzoru nad organizacją, polityką kredytową i lokacyjną komunalnych kas oszczędności i ich central,

h) banków komunalnych i central żyrowych,

i) nadzoru nad kasami kredytu bezprocentowego, gminnymi kasami pożyczkowo-oszczędnościowymi oraz wszystkie sprawy drobnego kredytu, udzielanego przez instytucje kredytowe,

j) polityki kredytowej i wkładowej spółdzielni oraz ustawodawstwa spółdzielczego w tym zakresie po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Rady Spółdzielczej.

Wydział 5 Obrotu Płatniczego załatwia sprawy:

a) polityki dewizowej, obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi i złotem oraz koordynacji pracy instytucyj powołanych do wykonania zarządzeń w zakresie obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi oraz ustala wytyczne dla organów powołanych do zwalczania przestępstw w obrocie zagranicznym,

b) nadzoru nad wykonywaniem zarządzeń, wynikających z przepisów o obrocie zagranicznymi środkami płatniczymi,

c) przygotowania projektów aktów ustawodawczych i rozporządzeń dotyczących obrotu pieniężnego z zagranicą,

d) umów turystycznych i paszportów zagranicznych,

e) rejestracji i kontroli zapotrzebowań władz, urzędów i instytucji państwowych oraz monopolów i przedsiębiorstw państwowych na zagraniczne środki płatnicze,

f) związane z bilansem płatniczym oraz przygotowania w związku z tym projektów zarządzeń.

Inspektorat Bankowy załatwia sprawy:

a) ogólnej kontroli nad instytucjami kredytowymi,

b) szczegółowych rewizyj periodycznych i dorywczych lustracyj, badania bilansów, zestawień i sprawozdań przedsiębiorstw podlegających nadzorowi i kontroli,

c) opracowywania bilansów,

d) prowadzenia statystyki bankowej.

Zarząd Długów Państwa załatwia sprawy, związane z administracją długów państwowych, prowadzi księgi długów Państwa oraz udzielanych przez Państwo gwarancyj państwowych.

Radca Prawny Departamentu opiniuje akty prawne, sporządzane przez Departament, oraz współdziała w ich opracowaniu.

§ 6.

DEPARTAMENT III
BUDŻETU I MAJĄTKU PAŃSTWA.

Departament III obejmuje sprawy, dotyczące prawa budżetowego i oszczędności budżetowych, układania, wykonywania i kontroli administracyjnej budżetu Państwa, sprawy rachunkowo - kasowe i zamknięć rachunków państwowych, sprawy dotyczące zagadnień uposażeniowych, budżetów samorządu terytorialnego i innych związków prawno - publicznych w zakresie ustalonym przez szczególne przepisy prawne, sprawy dotyczące inwentaryzacji majątku państwowego oraz sprawy nadzoru służbowego w dziale rachunkowo - kasowym.

Departament III dzieli się na pięć wydziałów: 1) Polityki Budżetowej, 2 i 3) Budżetów, 4) Administracji Kasowej, 5) Centralnej Księgowości.

Wydział 1 Polityki Budżetowej załatwia sprawy:

a) studiów nad prawem budżetowym i kodyfikacji prawa budżetowego,

b) układania projektów ustaw skarbowych, preliminarza budżetowego i ustaw o kredytach dodatkowych,

c) układania budżetów miesięcznych,

d) związane z zagadnieniem oszczędności budżetowych,

e) badań porównawczych w dziedzinie budżetów państwowych,

f) statystyki budżetowej, zestawień budżetowych oraz ewidencji wydatków dokonanych,

g) związane z budżetami związków samorządu terytorialnego i innych związków prawno-publicznych, sprawy związane z sytuacją finansową tych związków; w sprawach samorządu terytorialnego współdziała Wydział 1 z Gabinetem Ministra i z Departamentem V,

h) związane z inwentaryzacją majątku państwowego,

i) spadków bezdziedzicznych i przepadłości na rzecz Skarbu.

Ponadto Wydział 1 współdziała z Departamentem I przy układaniu, wykonywaniu i kontroli administracyjnej budżetu Ministerstwa Skarbu.

Wydział 2 Budżetów załatwia sprawy układania, wykonywania i kontroli administracyjnej budżetów Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu i Senatu, Kontroli Państwa, Prezydium Rady Ministrów, Ministerstw: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Opieki Społecznej oraz długów Państwa.

Wydział 3 Budżetów załatwia sprawy:

a) układania, wykonywania i kontroli administracyjnej budżetów Ministerstw: Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Rolnictwa i Reform Rolnych, Poczt i Telegrafów, emerytur i zaopatrzeń, rent inwalidzkich i pensyj,

b) zasad uposażeń funkcjonariuszów państwowych, osób wojskowych oraz pracowników funduszów państwowych.

Wydział 3 współdziała z właściwymi departamentami w układaniu, wykonywaniu i kontroli administracyjnej planów finansowo - gospodarczych monopolów i przedsiębiorstw państwowych, w sprawach ustalania zasad wynagradzania pracowników monopolów i przedsiębiorstw państwowych oraz w sprawach planu inwestycyjnego.

Wydział 4 Administracji Kasowej załatwia sprawy:

a) przepisów rachunkowo - kasowych dla władz i urzędów państwowych oraz dla izb skarbowych i kas urzędów skarbowych,

b) odrębnych przepisów rachunkowo - kasowych dla: władz wojskowych, władz polskich w Gdańsku, przedsiębiorstw i monopolów państwowych, specjalnych kas i specjalnych poborców przy władzach i urzędach państwowych, dla związków samorządowych oraz władz i urzędów celnych,

c) stałego nadzoru nad działalnością wydziałów rachunkowo - kasowych izb skarbowych i kas urzędów skarbowych,

d) nadzoru nad działalnością Zarządu Długów Państwa w zakresie rachunkowo - kasowym oraz nad rachunkowo - kasową stroną działalności urzędów opłat stemplowych, władz i urzędów celnych, administracji znaków wartościowych i Mennicy Państwowej,

e) normowania obrotów i zapasów gotowizny, tudzież znaków wartościowych w kasach państwowych oraz obrotów kasowych władz i urzędów państwowych za pośrednictwem Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności,

f) normowania pod względem rachunkowo-kasowym obrotów papierami wartościowymi z tytułu emisji, skupu, wymiany, realizacji kuponów, wylosowanych premii itp.

Wydział 4 współdziała z Biurem Personalnym w sprawach osobowych, a z Departamentem I w sprawach inspekcji, racjonalizacji pracy oraz w sprawach ogólno organizacyjnych i wydatków służby rachunkowo - kasowej.

Wydział 5 Centralnej Księgowości załatwia sprawy zakreślone przepisami rachunkowo - kasowymi dla Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu.

§ 7.

DEPARTAMENT IV CEŁ.

Departament IV obejmuje sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie ceł, współdziałania z innymi ministerstwami w zakresie polityki celnej, traktatów handlowych i handlu zagranicznego, sprawy celne, wynikające z konwencyj polsko-gdańskich.

Departament IV dzieli się na trzy wydziały: 1) Administracji i Postępowania Celnego, 2) Taryfowy, 3) Prawodawstwa Celnego.

Wydział 1 Administracji i Postępowania Celnego załatwia sprawy:

a) nadzoru i orzecznictwa w zakresie postępowania celnego,

b) dotyczące udzielania koncesyj dla agentów celnych i na prowadzenie składów celnych, kredytowania i odraczania należności celnych oraz wszystkie inne sprawy z zakresu postępowania celnego,

c) przepisów rachunkowo - kasowych dla władz i urzędów celnych w porozumieniu z Departamentem III,

d) kontroli rachunkowej wpływów celnych i wydatków administracji celnej oraz rejestrowania zwrotów ceł i prowadzenia rozrachunków z wpływów celnych z W. M. Gdańskiem.

Wydział 1 współdziała z Biurem Personalnym w sprawach osobowych, a z Departamentem I w sprawach inspekcji, racjonalizacji pracy oraz w sprawach ogólno organizacyjnych i wydatków służby ceł.

Wydział 2 Taryfowy załatwia sprawy:

a) taryf celnych, autonomicznych i konwencyjnych oraz ich stosowania, wyjaśnień do taryfy celnej, orzecznictwa taryfowo - celnego,

b) kontroli prawidłowości stosowania taryf celnych przez urzędy celne,

c) metod badania towarów i doświadczalni towaroznawczej oraz kolekcji próbek,

d) zwrotu ceł, zniżek celnych oraz obrotu uszlachetniającego i reparacyjnego.

Wydział 3 Prawodawstwa Celnego załatwia sprawy:

a) projektów ustaw i rozporządzeń w zakresie prawa celnego i taryf celnych,

b) współdziałania w opracowywaniu projektów i rozporządzeń dotyczących obrotu z zagranicą,

c) uczestnictwa w rokowaniach handlowych i ustalania tekstu umów międzynarodowych, dotyczących obrotu z zagranicą,

d) studiów nad ustawodawstwem celnym innych państw,

e) nadzoru władz, urzędów oraz organów celnych na obszarze W. M. Gdańska, jak również

współdziałania w załatwianiu spraw celnych i gospodarczych, wynikających ze stosunku umownego z W. M. Gdańskiem.

§ 8.

DEPARTAMENT V
PODATKÓW I OPŁAT.

Departament V obejmuje sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie polityki i administracji podatków bezpośrednich i opłat stemplowych oraz nadzoru nad postępem prac klasyfikacji gruntów.

Departament V dzieli się na pięć wydziałów: 1) Administracji Podatkowej, 2) Podatku Dochodowego, 3) Podatków Realnych i Danin Komunalnych, 4) Podatku Obrotowego, 5) Opłat Stemplowych i Podatku Spadkowego.

Wydział 1 Administracji Podatkowej załatwia sprawy:

a) ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie postępowania podatkowego,

b) egzekucji podatków bezpośrednich i opłat stemplowych,

c) statystyki podatków i opłat.

Wydział 1 współdziała z Biurem Personalnym w sprawach osobowych, a z Departamentem I w sprawach inspekcji, racjonalizacji pracy oraz w sprawach ogólno organizacyjnych i wydatków służby podatków bezpośrednich.

Wydział 2 Podatku Dochodowego załatwia sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku dochodowego, od kapitałów i rent oraz specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych.

Wydział 3 Podatków Realnych i Danin Komunalnych załatwia sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku gruntowego, od nieruchomości, od lokali, nadzwyczajnej daniny majątkowej i danin komunalnych oraz sprawy nadzoru nad postępem prac klasyfikacji gruntów.

Wydział 3 współdziała z Gabinetem Ministra i z Departamentem III w zakresie finansów samorządowych.

Wydział 4 Podatku Obrotowego załatwia sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie podatku obrotowego od energii elektrycznej oraz od uboju.

Wydział 5 Opłat Stemplowych i Podatku Spadkowego załatwia sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie opłat stemplowych oraz podatku spadkowego i od darowizn.

§ 9.

DEPARTAMENT VI
AKCYZ I MONOPOLÓW.

Departament VI obejmuje sprawy: ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w zakresie monopolów i podatków pośrednich.

Departament VI dzieli się na cztery wydziały: 1) i 2) Administracji Monopolów, 3) Podatków Pośrednich, 4) Służby Akcyzowej.

Ponadto w skład Departamentu VI wchodzi Komisja Rewizyjna Monopolów.

Wydział 1 Administracji Monopolów załatwia sprawy monopolu tytoniowego, solnego i loteryjnego, a w szczególności:

a) sprawy ustawodawstwa i orzecznictwa oraz normowania nadzoru skarbowego nad wspomnianymi monopolami,

b) sprawy organizacji, administracji i gospodarki przedsiębiorstw monopolowych zastrzeżone dla Ministra Skarbu,

c) sprawy planów finansowo - gospodarczych i zamknięć rachunkowych wszystkich monopolów, sprawy ogólne i robotnicze tych przedsiębiorstw, wymagające jednolitego normowania.

Wydział 1 współdziała z Biurem Personalnym w sprawach osobowych pracowników przedsiębiorstw monopolowych w zakresie zastrzeżonym dla Ministra Skarbu.

Wydział 2 Administracji Monopolów załatwia sprawy monopolu spirytusowego i zapałczanego, a w szczególności:

a) sprawy ustawodawstwa i orzecznictwa oraz normowania nadzoru skarbowego nad wspomnianymi monopolami,

b) sprawy z zakresu administracji i gospodarki przedsiębiorstw tych monopolów, zastrzeżone dla Ministra Skarbu, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych dla wydziału 1 w pkt. c),

c) sprawy polityki w zakresie przemysłu wyrobu i przerobu spirytusu, oraz sprzedaży spirytusu, wyrobów i napojów spirytusowych.

Wydział 3 Podatków Pośrednich załatwia sprawy ustawodawstwa, orzecznictwa i nadzoru w sprawach podatków pośrednich, regulowania gospodarki cukrowej i buraczanej, sztucznych środków słodzących, kontroli wpływów z podatków pośrednich, oraz prowadzi statystykę obrotu przedmiotami podlegającymi tym podatkom.

Wydział 4 Służby Akcyzowej:

a) załatwia sprawy stałych nadzorów w przedsiębiorstwach akcyzowo - monopolowych oraz zaopatrzenia służby akcyzowej w potrzebne przyrządy i narzędzia kontrolne,

b) opracowuje zagadnienia techniczne, związane z działalnością służby akcyzowej i udziela w tym zakresie opinii zainteresowanym wydziałom,

c) w porozumieniu z zainteresowanymi wydziałami załatwia sprawy akcyzowo - monopolowe, wynikające ze stosunku do W. M. Gdańska,

d) załatwia sprawy nadzoru służbowego nad podległymi władzami i urzędami w zakresie służby akcyzowej,

e) załatwia sprawy ogólne należące do kompetencji Departamentu i nie zastrzeżone innym wydziałom.

Wydział 4 współdziała z Biurem Personalnym w sprawach osobowych, a z Departamentem I w sprawach inspekcji, racjonalizacji pracy oraz w sprawach ogólno organizacyjnych i wydatków służby akcyzowej.

§ 10.

BIURO EMERYTUR I RENT.

Biuro Emerytur i Rent obejmuje sprawy emerytalne wszystkich funkcjonariuszów państwowych, osób wojskowych, pracowników monopolów, oraz pracowników Lasów Państwowych i przedsiębiorstwa: „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", tudzież rodzin pozostałych po tych funkcjonariuszach, osobach wojskowych i pracownikach, sprawy zaopatrzeń pieniężnych inwalidów wojennych i wojskowych i osób po nich pozostałych, sprawy zaopatrzeń b. skazańców politycznych, uczestników walk o niepodległość, weteranów powstań narodowych i innych wyjątkowych zaopatrzeń.

Nadto Biuro Emerytur i Rent załatwia sprawy wynikające z nadzoru Ministra Skarbu nad Państwowym Zakładem Emerytalnym.

Biuro Emerytur i Rent dzieli się na cztery referaty: 1) Administracyjny, 2) Emerytur, 3) Rent, 4) Zaopatrzeń.

Referat 1 Administracyjny załatwia sprawy: z zakresu ustawodawstwa, budżetu i statystyki, związane z przekazywaniem składek emerytalnych oraz ogólne nie należące do właściwości innych referatów.

Ponadto Referat Administracyjny sprawuje nadzór nad Państwowym Zakładem Emerytalnym, współdziała z Biurem Personalnym w sprawach osobowych, a z Departamentem I w sprawach inspekcji, racjonalizacji pracy oraz w sprawach ogólno-organizacyjnych.

Referat 2 Emerytur załatwia sprawy:

1) orzecznictwa i nadzoru w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych oraz osób wojskowych i ich rodzin,

2) orzecznictwa w zakresie zaopatrzenia emerytalnego pracowników monopolów oraz Lasów Państwowych i przedsiębiorstwa: „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", tudzież rodzin po tych pracownikach pozostałych.

Referat 3 Rent załatwia sprawy orzecznictwa i nadzoru w zakresie zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i wojskowych tudzież osób pozostałych po inwalidach i osób pozostałych po poległych, zmarłych i zaginionych w związku ze służbą wojskową.

Referat 4 Zaopatrzeń załatwia sprawy orzecznictwa w zakresie:

a) zaopatrzenia b. skazańców politycznych i osób po nich pozostałych,

b) zaopatrzenia pieniężnego uczestników walk o niepodległość i osób po nich pozostałych,

c) zaopatrzenia weteranów powstań narodowych i wdów po tych weteranach,

d) wyjątkowego zaopatrzenia,

e) pensji dla osób odznaczonych orderem wojskowym „Virtuti Militari",

f) pensji dla osób odznaczonych orderem „Krzyża Zasługi za Dzielność".

Ponadto do zakresu działania Referatu Zaopatrzeń należy orzekanie w porozumieniu z Referatem Emerytur w sprawach zaliczania do wysługi emerytalnej okresów działalności niepodległościowej.

§ 11.

PAŃSTWOWY URZĄD KONTROLI UBEZPIECZEŃ.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń obejmuje sprawy nadzoru nad zakładami ubezpieczeń, z wyjątkiem zakładów ubezpieczeń społecznych.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń współdziała z Departamentem II przy ustalaniu ogólnych wytycznych polityki w zakresie ruchu funduszów ubezpieczeniowych, podlegających nadzorowi Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń dzieli się na trzy wydziały: 1) Techniczno-Ubezpieczeniowy, 2) Prawno-Administracyjny, 3) Kontroli Finansowej.

Wydział 1 Techniczno-Ubezpieczeniowy załatwia sprawy:

a) związane z badaniem podstaw matematyczno-technicznych działalności zakładów ubezpieczeń, a w szczególności bada projekty planów działalności zakładów ubezpieczeń i ich zmian oraz technicznego przebiegu ich interesu,

b) związane z kontrolą i badaniem umów reasekuracyjnych,

c) przepisów i norm technicznych,

d) materiałów w zakresie statystyki ubezpieczeniowej i prowadzi redakcję rocznika Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń,

e) badań naukowych oraz opracowuje opinie w sprawach aktuarialnych.

Wydział 2 Prawno-Administracyjny załatwia sprawy:

a) dotyczące podstaw prawnych działalności zakładów ubezpieczeń z wyjątkiem spraw o charakterze technicznym i finansowym,

b) rejestru małych zakładów ubezpieczeń,

c) przygotowania projektów ustaw i rozporządzeń z zakresu ubezpieczeń podlegających pieczy Urzędu,

d) kontroli druków i reklam zakładów ubezpieczeń,

e) zażaleń na działalność zakładów ubezpieczeń,

f) związane z nadzorem nad pośrednikami ubezpieczeniowymi.

Wydział 3 Kontroli Finansowej załatwia sprawy:

a) dotyczące podstaw finansowych zakładów ubezpieczeń,

b) sprawozdań i zamknięć rachunkowych zakładów ubezpieczeń, podlegających nadzorowi Urzędu,

c) rewizji zakładów ubezpieczeń na miejscu,

d) badania i zatwierdzania planów lokat i sprawy budżetowe publicznych zakładów ubezpieczeń,

e) rejestrów lokat funduszu ubezpieczeniowego,

f) budżetowe, rachunkowe i gospodarcze Urzędu.

756

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 października 1938 r.

o zmianach w organizacji terytorialnej niektórych urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgach administracyjnych Izb Skarbowych w Poznaniu i Wilnie.

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 80, poz. 499) zarządzam co następuje:

§ 1. W okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Poznaniu:

1) znosi się Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Gnieźnie oraz Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Koninie;

2) tworzy się Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych we Wrześni z zakresem terytorialnego działania na miasto Gniezno oraz powiaty: gnieźnieński, koniński, mogileński i wrzesiński;

3) włącza się do terytorialnego zakresu działania urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych:

a) w Kaliszu — obszar powiatu kolskiego, należącego dotychczas do okręgu zniesionego Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Koninie;

b) w Wągrowcu — obszar powiatu żnińskiego, należącego dotychczas do okręgu zniesionego Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Gnieźnie.

§ 2. W okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Wilnie wyłącza się z terytorialnego zakresu działania Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Wilejce obszar powiatu brasławskiego i włącza się go do terytorialnego zakresu działania Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Wilnie.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 19 listopada 1938 r. Nr 88, poz. 599).

757

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 5 listopada 1938 r.

w sprawie ratyfikacji i wejścia w życie porozumienia między Polską a Wielką Brytanią w formie not wymienionych w Warszawie dnia 31 lipca 1937 r., dotyczącego zniżek celnych na pewne artykuły chemiczne.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 124) nastąpiła w dniu 27 marja 1938 r. ratyfikacja porozumienia między Polską a Wielką Brytanią w formie not wymienionych w Warszawie dnia 31 lipca 1937 r., dotyczącego zniżek celnych na pewne artykuły chemiczne, oraz że powyższe porozumienie wchodzi w życie dnia 14 listopada 1938 r. na podstawie jego punktu 2.

Tekst wspomnianego porozumienia wraz z przekładem na język polski opublikowany został jako załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 września 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień tegoż porozumienia (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 508).

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 19 listopada 1938 r. Nr 88, poz. 601).

758

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 5 listopada 1938 r.

w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Polską a Finlandią w formie not wymienionych w Warszawie w dniu 10 marca 1938 r., dotyczącego clenia serów pochodzenia finlandzkiego.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 426) nastąpiła w dniu 13 września 1938 r. ratyfikacja porozumienia między

Polską a Finlandią w formie not wymienionych w Warszawie w dniu 10 marca 1938 r., dotyczącego clenia serów pochodzenia finlandzkiego, oraz że zgodnie z jego punktem 2 wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpiła w Helsinkach w dniu 24 października 1938 r.

Tekst wspomnianego porozumienia wraz z przekładem na język polski opublikowany został jako załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 kwietnia 1938 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień tegoż porozumienia (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 234).

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 19 listopada 1938 r. Nr 88, poz. 602).

759

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 5 listopada 1938 r.

w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia z dnia 25 marca 1938 r. między Polską a Szwajcarią, dotyczącego clenia blachy ocynkowanej i plecionek do kapeluszy.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z ustawą z dnia 16 lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 412) nastąpiła w dniu 15 września 1938 r. ratyfikacja porozumienia między Polską a Szwajcarią w formie not, wymienionych w Warszawie w dniu 25 marca 1938 r., dotyczącego clenia blachy ocynkowanej i plecionek do kapeluszy, oraz że wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego porozumienia, zgodnie z jego punktem 3, dokonana została w Bernie dnia 21 października 1938 r.

Tekst wspomnianego porozumienia wraz z przekładem na język polski opublikowany został jako załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 maja 1938 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień tegoż porozumienia (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 291).

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 19 listopada 1938 r. Nr 88, poz. 603).

760

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 listopada 1938 r.

w sprawie ograniczenia poboru podatku od mięsa na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego oraz we Frydeckiem, w Czadeckiem, w Jaworzynie Spiskiej, w Pieninach, w dolinie Popradu oraz w źródłowisku Udawy.

§ 1.

Pobór podatku od mięsa, obowiązującego w myśl przepisów czechosłowackich na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego oraz we Frydeckiem, w Czadeckiem, w Jaworzynie Spiskiej, w Pieninach, w dolinie Popradu oraz w źródłowisku Udawy — ogranicza się w sposób następujący:

1) podatek od mięsa pobierany będzie jedynie od uboju bydła rogatego, cieląt i nierogacizny;

2) podatek ten będzie pobierany w wysokości: a) 3 zł od 1 sztuki bydła rogatego, b) 50 gr od 1 cielęcia i c) 1 zł 50 gr od 1 sztuki nierogacizny.

§ 2.

Pobór podatku od mięsa zwierząt innych, niż wymienione w § 1 pkt. 1), a wyszczególnionych w przepisach czechosłowackich o podatku od mięsa, oraz pobór różnicy między stawkami wymienionymi w § 1 pkt. 2) a stawkami przewidzianymi w tych przepisach, odracza się aż do odwołania.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1938 r.

Minister Skarbu: *(—) E. Kwiatkowski.*

761

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 listopada 1938 r.

o ustaleniu granic i siedzib rejonów oraz ich oddziałów w organizacji kontroli skarbowej.

Na podstawie §§ 2 i 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 grudnia 1936 r. o organizacji i zakresie działania kontroli skarbowej (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 664) ustalam granice i siedziby rejonów kontroli skarbowej oraz ich oddziałów w okręgach administracyjnych Izb Skarbowych: w Krakowie, Poznaniu, Stanisła-

wowie i Wilnie według załącznika do niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 19 grudnia 1938 r.

Jednocześnie ulega odpowiedniej częściowej zmianie załącznik do zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1938 r. o ustaleniu granic i siedzib rejonów oraz ich oddziałów w organizacji kontroli skarbowej (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 9, poz. 216) w części dotyczącej okręgów Izb Skarbowych w Krakowie, Poznaniu, Stanisławowie i Wilnie.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Załącznik do zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 listopada 1938 r. (poz. 761).

Izba Skarbowa	Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych	Rejony kontrolne: siedziby	Rejony kontrolne: objęte granicami rejonu powiaty polityczne
Kraków	Kraków	1. Bochnia	bocheński
		2. Kraków I	m. Kraków
		3. Kraków II z oddziałem w Wieliczce	krakowski
		4. Trzebinia	chrzanowski
	Nowy Sącz	1. Gorlice	gorlicki
		2. Jasło	jasielski
		3. Nowy Targ	nowotarski i limanowski
		4. Nowy Sącz	nowosądecki
	Tarnów	1. Dębica	dębicki
		2. Mielec	mielecki
		3. Tarnów	brzeski, tarnowski i dąbrowski
	Wadowice	1. Biała Krakowska	bialski
		2. Wadowice	wadowicki i myślenicki
		3. Żywiec	żywiecki
Poznań	Kalisz	1. Kalisz	kaliski
		2. Turek	turecki i kolski
	Leszno	1. Gostyń	gostyński
		2. Kościan	kościański
		3. Leszno	leszczyński
		4. Rawicz	rawicki
		5. Wolsztyn	wolsztyński
	Międzychód	1. Międzychód	międzychodzki
		2. Nowy Tomyśl z oddziałem w Grodzisku Wielkopolskim	nowotomyski
		3. Szamotuły	szamotulski
	Ostrów Wielkopolski	1. Jarocin z oddziałem w Pleszewie	jarociński
		2. Kępno	kępiński
		3. Krotoszyn	krotoszyński
		4. Ostrów Wielkp.	ostrowski

Izba Skarbowa	Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych	Rejony kontrolne	
		siedziby	objęte granicami rejonu powiaty polityczne
Poznań	Poznań	1. Poznań I 2. Poznań II 3. Śrem 4. Środa	m. Poznań poznański śremski średzki
	Wągrowiec	1. Chodzież 2. Czarnków 3. Oborniki 4. Wągrowiec 5. Żnin	chodzieski czarnkowski obornicki wągrowiecki żniński
	Września	1. Gniezno 2. Konin 3. Mogilno 4. Września	gnieźnieński i m. Gniezno koniński mogileński wrzesiński
Stanisławów	Kołomyja	1. Horodenka 2. Kołomyja 3. Kosów Huculski 4. Śniatyń	horodeński kołomyjski kosowski śniatyński
	Stanisławów	1. Kałusz 2. Nadwórna 3. Rohatyn 4. Stanisławów	kałuski nadwórniański rohatyński stanisławowski i tłumacki
	Stryj	1. Dolina 2. Stryj 3. Żydaczów	doliński stryjski żydaczowski
Wilno	Wilejka	1. Głębokie z oddziałem w Postawach 2. Mołodeczno 3. Wilejka	dziśnieński i postawski mołodecki wilejski
	Wilno	1. Brasław 2. Oszmiana 3. Święciany 4. Wilno I 5. Wilno II	brasławski oszmiański święciański m. Wilno wileńsko-trocki

762

ZARZĄDZENIE KOMISJI DEWIZOWEJ

z dnia 16 listopada 1938 r.

w sprawie upoważnienia banków dewizowych do przekazywania za granicę należności za sprowadzone towary i koszty uboczne.

Na podstawie art. 3 ustęp (2) i (3), art. 4, 5 ustęp (1) dekretu Prezydenta R. P. z dnia 26 kwietnia 1936 r. w brzmieniu ustalonym obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 7 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 584) Komisja Dewizowa zarządza co następuje:

I. Ogranicza się upoważnienie udzielone Oddziałom Banku Polskiego i bankom dewizowym do załatwiania wniosków o zezwolenie na uregulowanie zobowiązań, wynikających z przywozu towarów, jak również zagranicznych kosztów ekspedycji, ubezpieczenia i transportu, do kwoty zł 500.— na warunkach określonych przepisami okólników Komisji Dewizowej Nr 5 z dnia 1 maja 1936 r. w sprawie przekazywania przez banki dewizowe środków płatniczych za granicę oraz o obowiązkach eksporterów w dziedzinie waluty eksportowej (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 13, poz. 448) i Nr 14 z dnia 30 maja 1936 r. w sprawie przekazywania za granicę należności za towary sprowadzone do Polski (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 15, poz. 500).

Powyższe ograniczenie należy zaznaczyć w okólniku Komisji Dewizowej Nr 14 z dnia 16 kwietnia 1937 r., część VI.

Wnioski z powyższych tytułów, opiewające na sumy wyższe niż zł 500.—, jak również wnioski w przypadkach, gdy całkowite zobowiązanie wobec zagranicznego dostawcy przekracza kwotę zł 500.—, winny być od dnia 18 listopada 1938 r. przedstawiane do decyzji Komisji Dewizowej.

II. Opłatę manipulacyjną w wysokości $^1/_2$‰ ustaloną w ustępie II okólnika Komisji Dewizowej Nr 20 z dnia 3 lipca 1936 r. w sprawie opłat pobieranych od wniosków przesyłanych do Komisji Dewizowej (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19, poz. 604) *) należy pobierać począwszy od dnia 18 listopada 1938 r. od wszystkich zezwoleń Komisji Dewizowej, przekraczających sumę zł 500.—.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 18 listopada 1938 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą sprzeczne z niniejszym zarządzeniem przepisy powyżej powołanych okólników Komisji Dewizowej Nr 5, Nr 14 i Nr 20.

Przewodniczący Komisji Dewizowej:
(—) *Z. Karpiński.*

---

*) W Dz. Urz. Nr 33 z r. 1936 na str. 1228 sprostowano wydrukowaną mylnie w Dz. Urz. Nr 19 opłatę manipulacyjną $^1/_2$% na $^1/_2$‰ (pro mille).

763

ZARZĄDZENIE KOMISJI DEWIZOWEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

Nr OK. 47

w sprawie przyjmowania obcych pieniędzy tytułem zapłaty.

Na podstawie art. 1-go, 3-go i 5-go dekretu Prezydenta R. P. z dnia 26 kwietnia 1936 r. w brzmieniu ustalonym obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 7 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 86/38 r., poz. 584), Komisja Dewizowa zezwala generalnie — aż do odwołania — na:

1) przyjmowanie w pasie granicznym i na dworcach linii komunikacyjnych od przybywających z zagranicy osób zagranicznych środków płatniczych tytułem zapłaty za sprzedawane im na własny użytek towary, za świadczenia lub usługi, w poszczególnym przypadku do maksymalnej wysokości równowartości zł 50.—;

2) wydawanie reszty w tej walucie, w jakiej nastąpiła zapłata lub w jej równowartości w złotych.

Pasem granicznym w rozumieniu niniejszego zarządzenia jest obszar kraju określony w art. 10-ym rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 11/37 r., poz. 89) oraz w wydanych na jego podstawie rozporządzeniach wykonawczych.

Przyjmowanie obcych pieniędzy ponad powyższe normy wymaga indywidualnego zezwolenia Komisji Dewizowej na zasadzie wniosku, popartego zaświadczeniem miejscowej władzy administracji ogólnej lub samorządowej, stwierdzającym potrzebę udzielenia wspomnianego zezwolenia ze względu na warunki zarobkowe petenta lub stosunki miejscowe.

Zezwolenia niniejszego udziela Komisja Dewizowa pod następującymi warunkami:

a) otrzymane obce pieniądze muszą być odprzedane w terminie możliwie najkrótszym, najdalej w przeciągu 10-iu dni, bankowi lub agentowi dewizowemu. Odprzedaż (wymiana na złote) przyjętych zagranicznych środków płatniczych innym instytucjom lub osobom jest zabroniona;

b) na przyjmujących ciąży obowiązek przechowywania dowodów odprzedaży dla celów kontroli dewizowej.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 23 listopada 1938 r.

Przewodniczący Komisji Dewizowej:
(—) *Z. Karpiński.*

764

ZARZĄDZENIE KOMISJI DEWIZOWEJ

z dnia 28 listopada 1938 r.

Nr OK. 48

w sprawie dysponowania posiadanym za granicą mieniem.

Na podstawie art. 3 ust. (2), 4 i 8 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584), Komisja Dewizowa postanawia, co następuje:

§ 1. (1) Zezwala się aż do odwołania osobom fizycznym i prawnym, mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju na:

a) wynajmowanie lub wydzierżawianie posiadanych za granicą nieruchomości oraz przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych;

b) dysponowanie wpływami osiągniętymi za granicą z posiadanych tam **nieruchomości** oraz **przedsiębiorstw** handlowych i przemysłowych na następujące cele, jeżeli zapłata następuje nie przed terminem jej wymagalności:

na pokrycie podatków, opłat i wydatków związanych z posiadaniem, administracją i utrzymaniem danej nieruchomości lub przedsiębiorstwa oraz koniecznych nakładów i zakupów związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa — w wysokości normalnie stosowanej;

na pokrycie odsetek i kapitału długów hipotecznych oraz innych zobowiązań obciążających dane nieruchomości lub przedsiębiorstwa.

(2) Osoby, będące posiadaczami tylko **części** położonych za granicą nieruchomości lub przedsiębiorstw, mogą dysponować wpływami osiągniętymi z tych nieruchomości lub przedsiębiorstw na cele wymienione w ust. (1) punkt b) tylko w stosunku do posiadanej części nieruchomości lub udziału w przedsiębiorstwie.

(3) Zezwolenie przewidziane w ust. (1) punkt b) dotyczy, jeśli chodzi o przedsiębiorstwa położone za granicą, tylko takich wpływów, które zostały osiągnięte przez dane przedsiębiorstwo z jego własnych obrotów jako oddzielnej jednostki gospodarczej. Sumami innymi, zainkasowanymi przez takie przedsiębiorstwo na rzecz krajowego właściciela lub udziałowca z tytułu obrotów tego ostatniego z zagranicą (np. wpływy z polskiego eksportu), może tenże dysponować tylko w granicach określonych w § 3.

(4) Zezwolenia, o którym mowa w ust. (1) udziela się pod warunkiem, że korzystający z tego zezwolenia:

a) dopełni obowiązku zgłoszenia posiadanego za granicą mienia stosownie do rozporządzeń wydanych na podstawie art. 10 dekretu Prezydenta R. P. z dn. 26.IV. 1936 r. (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584);

b) odprzeda niezużyte na wydatki dozwolone w myśl ust. (1) punkt b) mienie zagraniczne Bankowi Polskiemu w takim terminie i w takim zakresie, w jakim Bank Polski tego zażąda;

c) składać będzie Komisji Dewizowej w ciągu miesiąca po upływie każdego półrocza kalendarzowego, w którym z zezwolenia tego korzystał — dokładne sprawozdanie z obrotów na tej podstawie dokonanych.

§ 2. Zezwala się aż do odwołania na udzielanie cudzoziemcom **pełnomocnictw** do zarządzania posiadanymi za granicą nieruchomościami oraz przedsiębiorstwami handlowymi lub przemysłowymi, do ich wynajmowania lub wydzierżawiania, jak również do inkasowania wpływów i dysponowania nimi w granicach określonych w § 1 ust. (1) punkt b) z obowiązkiem dopełnienia przez mocodawców warunków określonych w § 1 ust. (4).

§ 3. (1) Zezwala się aż do odwołania na udzielanie mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą **przedstawicielom handlowym** oraz innym osobom, którym powierzone zostały szczególne czynności w zakresie obrotu handlowego z zagranicą (np. ekspedytorom) pełnomocnictw do inkasowania należności od zagranicy z wszelkich tytułów oraz do dysponowania zainkasowanymi sumami w takim zakresie, w jakim dysponować nimi są upoważnieni mocodawcy na podstawie indywidualnego lub generalnego zezwolenia Komisji Dewizowej (np. w odniesieniu do kosztów związanych z polskim eksportem w ramach określonych w okólniku Komisji Dewizowej Nr 6).

(2) Zezwolenia, o którym mowa w ustępie poprzedzającym, udziela się pod warunkiem dopełnienia obowiązku zgłoszenia należności od zagranicy stosownie do rozporządzeń wydanych na podstawie art. 10 dekretu Prezydenta R. P. z dnia 26.IV. 1936 r. (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) oraz dekretu Prezydenta R. P. z dnia 7.V. 1936 r. (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 36, poz. 279) i zaofiarowania ich do skupu stosownie do tych rozporządzeń Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu w części pozostałej po dokonaniu wypłat w ramach udzielonych mocodawcy zezwoleń.

§ 4. Wysyłanie za granicę czeków — w związku z dyspozycjami, o których mowa w § 1 — odbywać się może tylko:

a) na podstawie specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej lub

b) za pośrednictwem jednego z banków dewizowych, którym udziela się niniejszym — aż do odwołania — zezwolenia na wysyłanie takich czeków za granicę po udowodnieniu, iż czeki wysyłane są za granicę w celu wykonania dyspozycyj, dozwolonych w § 1.

§ 5. Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 29 listopada 1938 r.

Przewodniczący Komisji Dewizowej:
(—) *Z. Karpiński.*

765

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 listopada 1938 r.

o wartości jednego grama czystego złota.

Na podstawie art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 509) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 sierpnia 1934 r. w sprawie obliczania i ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 694) — ustalam na miesiąc grudzień 1938 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 30 listopada 1938 r. Nr 274, poz. 643).

766

OBWIESZCZENIE URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA

z dnia 12 listopada 1938 roku

w sprawie wylosowanych premii do obligacji 3% premiowej pożyczki inwestycyjnej emisji II z r. 1935.

Urząd Długów Państwa podaje do wiadomości, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 29 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 273) zostało wylosowanych w dniach 5, 7, 8 i 9 listopada 1938 r. 1200 premii do obligacji 3% premiowej pożyczki inwestycyjnej emisji II z 1935 r. na ogólną sumę 1.897.500 złotych w złocie; numery serii i numery obligacji, na które padły premie i ich wielkość, podane są w załączniku do niniejszego numeru Monitora Polskiego.

Dyrektor Urzędu Długów Państwa:
(—) *Dr Jakubowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 19 listopada 1938 r. Nr 265, poz. 622).

767

OBWIESZCZENIE URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA

z dnia 17 listopada 1938 r.

w sprawie wylosowanych obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej z r. 1936.

Podaje się do wiadomości, że zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. o wypuszczeniu 4% Pożyczki Konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 114) zostało w dniach 15 i 16 listopada 1938 r. wylosowanych 10.167 obligacji tejże pożyczki na sumę imiennej wartości 2.830.000 zł w złocie.

Numery obligacji i ich wartość imienna podane są w załączniku do niniejszego numeru Monitora Polskiego.

Dyrektor Urzędu Długów Państwa:
(—) *Dr Jakubowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 22 listopada 1938 r. Nr 267, poz. 624).

768

WYKŁADNIA

ustawy o opłatach stemplowych, ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skrót: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404);
r. w. s.—rozporządzenie wykonawcze z dnia 10 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842).

Nr 520 (do art. 111 u. o. s.) Ministerstwo Skarbu zwalnia na podstawie art. 123 i 213 ordynacji podatkowej od opłat stemplowych pełnomocnictwa, upoważniające do zastępstwa przed władzami ziemskimi bądź przed Państwowym Bankiem Rolnym w postępowaniu, mającym na celu regulację struktury gospodarstw rolnych (art. 54, pkt 3 i art. 141 pkt 10 u. o. s.) w szczególności też dotyczące pożyczek celem dokonania regulacji (N. D. V. 21959/5/38).

769

OKÓLNIK MINISTRA SKARBU

z dnia 28 listopada 1938 r.

L. D. I/1-A.1/58/38

o podziale czynności w Ministerstwie Skarbu.

Do

Panów Dyrektorów Departamentów, Pana Dyrektora Gabinetu Ministra, Pana Dyrektora Biura Personalnego, Pana Dyrektora Biura Emerytur i Rent, Pana Dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, Pana Prezesa Prokuratorii Generalnej, Pana Komendanta Straży Granicznej, Pana Przewodniczącego Rady Spółdzielczej oraz Pana Przewodniczącego Głównej Komisji Klasyfikacyjnej

w miejscu

W wykonaniu uchwały Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1938 r. zatwierdzającej Statut Ministerstwa Skarbu, oraz uchylając zarządzenie z dnia 9 czerwca 1938 r. L. B. P. 7290/Org./38 w sprawie podziału czynności w Ministerstwie Skarbu, zarządzam co następuje:

1) Zastrzegam do mojej osobistej decyzji wszelkie sprawy dotyczące stosunku do Izb Ustawodawczych, Rady Ministrów i Najwyższej Izby Kontroli Państwa oraz decyzje personalne dotyczące urzędników wyżej V-ej grupy uposażenia. Poza tym podlegają memu bezpośredniemu nadzorowi agendy Prokuratorii Generalnej R. P., Gabinetu Ministra oraz Departamentu Obrotu Pieniężnego w zakresie ustroju pieniężnego i stosunków finansowych z zagranicą.

2) Wyznaczam moim Zastępcą Podsekretarza Stanu p. Kajetana Morawskiego. Ponadto podlegać mu będą sprawy związane z pracami Komitetu Ekonomicznego Ministrów, sprawy ogólno-gospodarcze oraz agendy Departamentu Ceł, Podatków i Opłat, Akcyz i Monopolów, Komendy Straży Granicznej, Głównej Komisji Klasyfikacyjnej oraz Rady Spółdzielczej.

3) Podsekretarzowi Stanu p. Dr Tadeuszowi Grodyńskiemu podlegać będzie Departament Budżetu i Majątku Państwa, wszelkie związane z tym Departamentem sprawy kasowości i rachunkowości państwowej, Państwowy Zakład Emerytalny, Biuro Emerytur i Rent, wszystkie sprawy dotyczące budżetu i wydatków inwestycyjnych Państwa, oraz Komisarz Oszczędnościowy, powołany w ramach Departamentu Budżetu i Majątku Państwa do kontrolowania gospodarki budżetowej i pieniężnej.

4) Podsekretarzowi Stanu p. Józefowi Kożuchowskiemu podlegać będą sprawy związane z ochroną bilansu płatniczego, sprawy Wydziału Inspekcji i Przedsiębiorstw Państwowych i Mieszanych, oraz agendy Biura Personalnego, Departamentu Organizacyjno-Administracyjnego, Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, jako też Departamentu Obrotu Pieniężnego, z wyłączeniem spraw zastrzeżonych w pkt 1) niniejszego zarządzenia.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

770

OKÓLNIK T 9 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 17 listopada 1938 r.

L. D. IV. 30225/2/38

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1002 p. 8).

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933 r.) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Jako klucze do nakrętek bez ruchomej szczęki, podlegające cleniu według poz. 1002 p. 8 lit. a taryfy celnej, należy traktować klucze tzw. „kalibrowe", a więc klucze prasowane szczękowe, klucze nasadowe, fajkowe, sztorcowe, klucze składające się z szeregu główek do nakrętek z wstawianą rączką itp.

Natomiast jako klucze do nakrętek, podlegające cleniu według poz. 1002 p. 8 lit. b taryfy celnej, należy traktować klucze o ruchomej (rozsuwającej się) szczęce, tzw. „uniwersalne", jak naprzykład klucze francuskie, szwedzkie itp.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

771

OKÓLNIK C 170 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 18 listopada 1938 r.

L. D. IV. 29077/2/38

w sprawie uzupełnienia wykazu środków leczniczych dozwolonych do przywozu na podstawie zaświadczeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Wykaz środków leczniczych dozwolonych do przywozu na podstawie zaświadczeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, stano-

wiący załącznik do okólnika C. 149 Ministerstwa Skarbu z dnia 22 czerwca 1938 r. L. D. IV. 8734/2/38 (Monitor Polski Nr 158, poz. 286 i Dziennik Urz. Min. Sk. Nr 20, poz. 486) uzupełnia się następująco:

Nazwa środka leczniczego	Firma wytwarzająca	Nr rej.	Poz. tar. celn.
Betabion „forte" amp.	Merck, Darmstadt	1916	384 i uwaga
Cebion „forte" amp.	Merck, Darmstadt	1857	384 i uwaga
Elarson tabl.	I. G. Farbenindustrie, Leverkusen	546	384 i uwaga
Solganal B oleosum 2% we flakonach	Schering A. G., Berlin	1984	384
Solganal B oleosum 20% we flakonach	Schering A. G., Berlin	1985	384
Testosteronum propionicum amp.	Laboratoires Francais de Chimiotherapie, Paryż	366/ Org.	384 i uwaga

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że nazwa preparatu leczniczego, zarejestrowanego pod Nr rej. 1864 brzmi: **„Prontosil solubile „forte" amp."** i pod Nr rej. 1141: **„Quabaine Arnaud Solution"**, — a nie „Prontosil amp." i „Solubaine płyn", jak podano w wykazie — załączniku do wyżej powołanego okólnika z dn. 22 czerwca 1938 r., co niniejszym prostuje się.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

772

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 listopada 1938 r.

L. D. V. 27176/2/38

w sprawie skapitalizowania zaległych odsetek, które nie zawsze jest równoznaczne z osiągnięciem przychodu z kapitałów.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 2 czerwca 1938 r. L. Rej. 4817/36.

— — — — — — — — — — — — — — — —

O ile chodzi o kwestię zakwalifikowania skapitalizowania zaległych odsetek w umowie z dnia 23 grudnia 1931 jako dochodu podlegającego opodatkowaniu, to stwierdzić należy, że sama forma cywilno-prawnego uregulowania sprawy zaległych odsetek nie przesądza kwalifikacji tego faktu pod kątem widzenia przepisów o podatku dochodowym. Jeżeli bowiem wierzyciel, wbrew treści umowy pożyczkowej i wbrew swej woli, z przyczyn leżących w woli dłużnika lub w jego stosunkach materialnych, należnych mu odsetek faktycznie w umówionych terminach nie otrzymuje i z tego powodu godzi się na ich skapitalizowanie i spłatę ratalną, to bez względu na tę prywatno-prawną formę danego aktu stanowi to pod względem gospodarczym odroczenie spłaty zaległych odsetek. Tym samym kapitalizacja taka nie może być traktowana jako „osiągnięcie przychodu w pieniądzach lub wartościach pieniężnych" w rozumieniu art. 6 ustawy o podatku dochodowym.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym
Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

773

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 15 listopada 1938 r.

L. D. V. 27922/3/38

w sprawie podatku od nieruchomości, przypadającego od nieruchomości, zajętych przez przedsiębiorstwa związków i instytucji wyznaniowych.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 4 października 1938 r. L. Rej. 5722/37 w sprawie ze skargi Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Jarosławiu.

— — — — — — — — — — — — — — — —

O ile chodzi o spór merytoryczny, to pozwana władza uznała łaźnię za niepodpadającą pod zwolnienie podatkowe, przewidziane w art. 2 p. 2 dekretu z 14 stycznia 1936 r. poz. 14 Dz. Ust., z tego powodu, że łaźnia ta stanowi przedsiębiorstwo — wobec prowadzenia w niej kąpieli za opłatami. Natomiast strona skarżąca, powołując się na to, że w danym wypadku zachodzą wszystkie warunki zwolnienia podatkowego, przewidziane w wyżej wspomnianym przepisie, stoi w szczególności na tym stanowisku, że okoliczność pobierania przez nią opłat od kąpieli z punktu widzenia tego przepisu jest obojętna.

Otóż stanowisko strony skarżącej, byłoby słuszne o tyle, o ile chodziłoby o opłaty, uiszczane przez ludność żydowską, korzystającą z łaźni, jako łaźni rytualnej w granicach organizacji gminy wyznaniowej żydowskiej. Jak to bowiem

Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł już i uzasadnił w wyroku z dnia 22 czerwca 1938 r. L. Rej. 4973/36 w sprawie gminy miejskiej Kartuzy sam moment pobierania opłat nie wystarcza dla zakwalifikowania odnośnej instytucji, jako przedsiębiorstwa, o ile opłaty nie mają charakteru opłat prywatno-prawnych, pobieranych dla celów zysku gospodarczego i będących wyrazem kupieckiej, względnie prywatno-prawnej działalności instytucji względnie jej właścicieli. Jak to zaś wynika z art. 3 i 48 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich (vide rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 5 kwietnia 1928 r., poz. 500 Dz. Ust.) opłaty pobierane przez skarżącą gminę za używanie łaźni rytualnej przez żydów nie mogą być uznane za mające powyższy prywatno-prawny względnie kupiecki charakter.

Jednakże w aktach sprawy niniejszej znajduje się zeznanie przedstawiciela skarżącej gminy z dnia 12 lutego 1937 r., w którym między innymi jest stwierdzone, że z łaźni korzystają również w niedziele pojedyńcze osoby pochodzenia nieżydowskiego za opłatą normalną, obowiązującą żydów i że dla celów rytualnych służy jedynie mały basen, podczas gdy inne urządzenia łaźni dostępne są za opłatą dla ludności nieżydowskiej. Gdy zaś powyższa działalność łaźni w zakresie ludności nieżydowskiej — jako świadczenia odpłatne dla tej ludności nie znajduje innej podstawy jak prywatnoprawną, a ze swej natury gospodarczej ma u podstawy względy dochodowości względnie zysku, to z tego punktu widzenia opłaty za kąpiele, pobierane przez łaźnię względnie skarżącą gminę, nadają jej charakter przedsiębiorstwa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym oraz wszystkim urzędom skarbowym Ministerstwo Skarbu udziela do wiadomości.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

774

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 18 listopada 1938 r.

L. D. V. 27315/3/38

w sprawie stosowania przepisów o ulgach w podatku gruntowym na skutek klęsk żywiołowych w lasach.

Do

izb skarbowych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

Celem usunięcia wątpliwości, zachodzących przy stosowaniu przepisów o ulgach w podatku gruntowym na skutek klęsk żywiołowych, zawartych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia i zarządza co następuje:

1) Postanowienie § 116 powołanego rozporządzenia, uzależniające możność uzyskania ulg podatkowych od wysokości poniesionych szkód i strat („co najmniej 15% normalnego przychodu"), dotyczy wyłącznie gospodarstw rolnych i nie ma zastosowania do **gospodarstw leśnych**.

2) Termin zgłaszania szkód i strat, powstałych **w lasach** skutkiem klęsk żywiołowych, nie jest ograniczony terminem określonym w ust. (1) § 118 w każdym jednak razie zgłoszenie to winno nastąpić w takim terminie, że możliwym będzie ustalenie rozmiarów szkód i strat, oparte na dostatecznie miarodajnych dowodach, stwierdzających wysokość uzyskanych przychodów w czasie od chwili powstania klęski do chwili szacowania szkód i strat. Jeżeli nastąpiła już decyzja w sprawie ulg, wydana na podstawie dawnych przepisów, ponowne zgłaszanie szkód i strat nie jest dopuszczalne.

3) W skład komisyj, powołanych dla oszacowania szkód i strat w lasach (§ 121 rozp.) powinni wchodzić jako biegli — leśnicy z listy przedstawionej przez izbę rolniczą.

4) Wszystkie podstawy i rezultaty szacunkowe oraz wysokość ulg podatkowych mają dotyczyć zasadniczo obszaru dotkniętego klęską.

5) Dla różnowiekowych drzewostanów dotkniętych tą samą klęską żywiołową, za podstawę obliczania przychodów spodziewanych i osiągniętych oraz stosowania ulg może być przyjęty przeciętny wiek tych drzewostanów.

6) Za przychody uzyskane „zaraz po klęsce" (§ 123 ust. (2) pkt 3), uważać należy przychody, uzyskane w roku klęski. Tylko dla tych przychodów obowiązują przeciętne ceny lokalne w roku klęski. O ile w czasie między okresem klęski a dniem szacunku strat z obszaru dotkniętego klęską uzyskane zostały przychody, których faktyczną wysokość można w chwili szacunku ustalić (np. na podstawie ksiąg), wówczas zamiast szacunkowej wartości przychodów spodziewanych za ten czas można przyjmować sumy faktycznie uzyskane.

7) Ustalenie wartości przychodów spodziewanych (§ 123 ust. (2) pkt 1 i 2) powinno następować według przeciętnych cen drewna z pięciolecia, poprzedzającego dzień dokonania przez komisję oszacowania szkód i strat.

8) Okres gospodarczy, w ciągu którego mają być stosowane rokrocznie ulgi w podatku gruntowym, względnie za który ma być obliczona wysokość jednorazowego umorzenia tego podatku (§ 123 ust. (7) pkt 2 i 3) powinien odpowiadać dla dotkniętych klęską drzewostanów o przeciętnym ich wieku:

a) nieprzekraczającym 1/4 przyjętej dla tych drzewostanów kolei rębu — przeciętnemu ich wiekowi,

b) powyżej 1/4 do 3/4 kolei rębu — różnicy między koleją rębu a przeciętnym wiekiem tych drzewostanów,
c) powyżej 3/4 kolei rębu — okresowi czasu, po upływie którego nastąpiłby podług planu lub w razie braku planu, podług opinii biegłych, wyrąb tych drzewostanów w przypadku, gdyby klęski nie było. Np. dla dotkniętych klęską drzewostanów o przeciętnym ich wieku 100 lat, których wyrąb przewiduje się w ciągu 20 lat, miarodajnym dla stosowania rokrocznych ulg byłby okres 20-letni.

9) Przytoczony w rozporządzeniu przykład posiada znaczenie tylko orientacyjne i nie może być dla wszystkich przypadków miarodajny, zwłaszcza dla dotkniętych klęską drzewostanów najmłodszych i najstarszych, przy których powinny być stosowane zasady podane w pkt. 8 lit. a) i c) niniejszego zarządzenia.

Podsekretarz Stanu:
(—) K. Morawski.

775

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 listopada 1938 r.

L. D. V. 27312/4/38

w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1939.

Do
izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu zarządza, co następuje:

Przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1939 płatnikom przysługują ulgi w takim samym zakresie, w jakim ulgi te zostały przyznane okólnikiem z dnia 26 listopada 1937 r. L. D. V. 39640/4/37 w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938 (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 31, poz. 900).

Ilekroć w cytowanym okólniku z dnia 26 listopada 1937 r. przytoczone są okoliczności faktyczne lub terminy, właściwe dla lat 1936, 1937 lub 1938, — należy przy stosowaniu ulg na rok 1939 brać pod uwagę analogiczne okoliczności i terminy, właściwe dla lat 1937, 1938 lub 1939.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

776

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 listopada 1938 r.

L. D. V. 28151/2/38

w sprawie zakresu potrącalności kosztów budowy nowego domu mieszkalnego od dochodu podatkowego.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 14 września 1938 r. L. Rej. 4655/35.

— — — — — — — — — —

Przedmiotem sporu jest przede wszystkim kwestia prawna, czy określone w art. 3 ustawy z 24 marca 1933 r. poz. 173 Dz. Ust. prawo potrącenia od dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu sum zużytych na budowę domów mieszkalnych może być realizowane tylko w odniesieniu do tej części dochodu, jaka pozostanie płatnikowi po pokryciu kosztów utrzymania siebie i rodziny, czy też w odniesieniu do całego dochodu podatkowego, bez względu na poniesione w danym roku przez płatnika wydatki na utrzymanie. Władza pozwana, stojąc na gruncie pierwszej alternatywy, opiera się na tym, iż art. 3 mówi o prawie potrącenia sum, „będących częścią" dochodu podatkowego a zużytych na budowę.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Konstrukcja przepisu art. 3 cytowanej ustawy wskazuje wyraźnie na zamiar ustawodawcy nawiązania do postanowień ustawy o podatku dochodowym, nie dochód bowiem w znaczeniu gospodarczym, ale dochód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym („dochód, podlegający podatkowi dochodowemu") stanowić ma punkt wyjścia ustalenia ulgi z art. 3. Dochód zaś podlegający podatkowi jest w myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym sumą przychodów, pomniejszoną o koszty ich osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia, o straty w przedmiotach, służących do osiągnięcia dochodu a podlegających zużyciu, i o prawidłowe odpisania na zużycie — a ponadto w myśl art. 10 ustawy pomniejszoną o sumę odliczeń, w tym artykule określonych. Dochód podatkowy jest więc specyficznym pojęciem, różnym od dochodu w znaczeniu czysto gospodarczym czy finansowym, i wysokość tego dochodu różni się niejednokrotnie bardzo poważnie od efektywnych wpływów gotówkowych netto, jakie są uważane potocznie za dochód w znaczeniu gospodarczym. Z dochodu podatkowego nie mogą być potrącone w myśl art. 8 p. 3 ustawy wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego i na utrzymanie rodziny, przy ustalaniu więc dochodu podatkowego wydatki te nie mogą być w żadnej mierze brane w rachubę. Skoro zaś podstawą obliczenia ulgi z art. 3 ustawy z 24 marca 1933 ma być dochód podatkowy, to i przy ustalaniu tej podstawy obliczeniowej nie mogą być te wydatki brane pod uwa-

gę, inaczej bowiem popadłoby się w sprzeczność z wyraźnym postanowieniem art. 3, który każe potrącić koszty budowy od „dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu", a nie od tegoż dochodu, pomniejszonego o wydatki w myśl ustawy o podatku dochodowym niepotrącalne. Skoro dalej — jak już wskazano — ustawa o ulgach dla nowowznoszonych budowli w art. 3 wyraźnie nawiązuje do ustawy o podatku dochodowym i do postępowania wymiarowego tego podatku, należy przy interpretacji tego przepisu stosować te same reguły, jakie stosuje się przy interpretacji wchodzących w grę przepisów ustawy o podatku dochodowym. Otóż żaden przepis ustawy o podatku dochodowym ani żadna, ustalona w judykaturze dotyczącej tego podatku, reguła interpretacyjna nie daje podstawy do przyjęcia, iż „potrącenie" jakiegoś wydatku od dochodu ma być czymś innym jak tylko prostą operacją rachunkową, w szczególności nie daje podstawy do interpretowania przepisów o potrącalności i odliczalności pewnych, wydatków od dochodu w ten sposób, iż władza skarbowa miałaby prawo badania, czy wydatek, w zasadzie potrącalny bądź odliczalny, został efektywnie pokryty z zasobów pieniężnych, pochodzących z przychodów, stanowiących punkt wyjścia obliczenia dochodu podatkowego, czy z jakichkolwiek innych funduszów płatnika, i dalej, by od stwierdzenia poniesienia wydatku z gotówki czy innych wartości, pochodzących z tego przychodu, miała być zależna potrącalność lub odliczalność wydatku. Wręcz przeciwnie, zasadą jest, iż wydatki potrącalne i odliczalne muszą być uwzględnione rachunkowo przez odjęcie ich sumy od rachunkowej sumy przychodów bez względu na to, jak przedstawiało się w rzeczywistości efektywne wpływanie przychodów z jednej a pokrywanie wydatków z drugiej strony.

Tak samo więc przy „potrącaniu" sum zużytych na budowę od dochodu, podlegającego opodatkowaniu, powinna być stosowana reguła czysto rachunkowego potrącenia tych sum od ustalonego w postępowaniu wymiarowym dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Zupełnie zaś nie mieści się w ramach postanowienia art. 3 zapatrywanie, z jakiego wychodzi władza pozwana, że z dochodu podlegającego opodatkowaniu, o jakim mówi ten przepis, należy rachunkowo potrącić koszty utrzymania płatnika i rodziny, a dopiero od pozostałej ewentualnie reszty tego dochodu obliczać przewidzianą w tym postanowieniu ulgę. Do ustalenia takiej kolejności czy hierarchii wydatków żaden przepis prawa nie daje podstawy i nie ma żadnego powodu do uważania za obowiązek płatnika pokrywania kosztów utrzymania siebie i rodziny z dochodu, bieżącego, a wydatków na nową budowę z oszczędności, z przychodów nie stanowiących dochodu podlegającego podatkowi, lub wreszcie z zasobów gotówki stanowiących efektywną równowartość potrąceń z tytułu odpisów na zużycie, strat w majątku lub innych pozycji potrącalnych z dochodu, a efektywnie nie poniesionych — a nie odwrotnie. Ani przepisy ustawy o podatku dochodowym, ani przepisy ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli, ani wreszcie rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy takiego obowiązku na płatnika nie nakładają i tym samym nie nakazują obliczenia ulg w sposób, przez władzę pozwaną zastosowany.

Zresztą ścisłe ustalenie, które z wydatków płatnika, poniesionych w okresie rocznym, zostały pokryte z dochodu, a które w inny sposób — jest na ogół niemożliwe, fundusze bowiem, stanowiące bieżący dochód płatnika, zlewają się najczęściej w jego gospodarstwie z innymi funduszami i niemożliwe jest stwierdzenie, z jakich funduszów został jakiś wydatek realnie pokryty.

Nie można też domniemywać się — w braku wyraźnej wskazówki w tym kierunku w ustawie — iż droga do uzyskania ulgi, przewidzianej jako zachęta do budowy domów mieszkalnych, prowadzi przez wykazywanie wszystkich wydatków na utrzymanie własne i rodziny — skoro obowiązek taki jest najczęściej uciążliwy dla płatnika, a w obowiązującym stanie prawnym ma niewątpliwie charakter wyjątkowy. (Wspomnianą uciążliwość ilustrują w rozpoznanej sprawie: protokół z przesłuchania świadka pod przysięgą m. in. na takie okoliczności jak „wiele wydano dokładnie na opał i oświetlenie w 1933 r." i „ile wydatkowali płatnicy na prywatne telefony" — jak również uzasadnienie w zaskarżonym orzeczeniu ujemnej oceny zeznań świadka tym, iż one „nie obejmują wszystkich wydatków domowych i osobistych, np. wydatki Rabinowicza na wyjazd do Druskiennik, na odzież, kształcenie dzieci itp.").

Zważyć wreszcie należy, iż interpretacja art. 3, zastosowana przez władzę pozwaną, prowadziłaby do niezgodnego z celem ustawy upośledzenia płatników ekonomicznie słabszych, a faworyzowania płatników finansowo silnych, a przede wszystkim osób prawnych, u których oczywiście żadnych wydatków na „utrzymanie" od ulgi wyłączyć by nie można.

W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny pominął dalsze zarzuty skargi, jako bezprzedmiotowe i zaskarżone orzeczenie uchylił jako niezgodne z prawem, zarządzając w myśl art. 95 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z 27 października 1932 r. w brzmieniu poz. 150/37 Dz. Ust. zwrot opłaty od skargi.

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym

Ministerstwo Skarbu udziela do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

777

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 19 listopada 1938 r.

L. D. VI. 6239/2/38

w sprawie uwierzytelniania przez urzędników Kontroli Skarbowej podpisów na zgłoszeniach zastępcy.

Do

wszystkich izb skarbowych i Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, wszystkich Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych oraz wszystkich Rejonów Kontroli Skarbowej.

W związku z przewidzianymi w § 55 ust. 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) wymogami zamieszczania podpisów przedsiębiorcy i wyznaczonego zastępcy na egzemplarzach zgłoszeń o ustanowieniu zastępcy utarła się praktyka żądania przez władze skarbowe uwierzytelniania przez urzędników kontroli skarbowej podpisów składanych na zgłoszeniach zastępcy i ściągania od przedsiębiorców po 1 zł 50 gr opłaty stemplowej za każde uwierzytelnienie podpisu.

Wprawdzie obowiązujące w zakresie monopolu spirytusowego przepisy nie zawierają wymogów uwierzytelniania podpisów na zgłoszeniach zastępcy, jednak uwierzytelnianie to może mieć istotne znaczenie w niektórych specjalnych rodzajach postępowania wynikłych na tle zastępstwa przedsiębiorcy, np. w postępowaniu karno-skarbowym.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

Przy zgłaszaniu zastępcy winni urzędnicy Kontroli Skarbowej względnie urzędnicy Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych uwierzytelniać podpisy przedsiębiorcy i wyznaczonego zastępcy tylko na tym egzemplarzu zgłoszenia, który przeznaczony jest dla dołączenia do teczki akt weryfikacyjnych przechowywanych w Urzędach Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych.

Poświadczenie to nie podlega opłacie stemplowej, gdyż nie zostaje wydane stronie (art. 154 ust. 1 u. o. s.) lecz pozostaje w aktach urzędu.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU.

Komunikat
o płatności podatków w grudniu 1938 r.

W grudniu 1938 r. są płatne następujące podatki:

1) do dnia 5 grudnia — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 30 listopada 1938 r.; do 20 grudnia — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 grudnia 1938 r.;

2) do dnia 7 grudnia — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawców w listopadzie 1938 r.;

3) do dnia 25 grudnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1938, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w listopadzie 1938 r. — przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

4) do dnia 31 grudnia — nabywanie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na r. 1939.

Ponadto płatne są w grudniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w grudniu 1938 r.

Komunikat
o unieważnieniu zagubionego pokwitowania kasowego.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości o unieważnieniu zagubionego w okręgu Urzędu Skarbowego w Pszczynie pokwitowania kasowego Serii T. Nr 53800 z dziennika specjalnego Nr 1 (wzór Min. Sk. 791).

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 30 listopada 1938 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż	Kupno
		Złotych	
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie	100 Blg.	90.07	89.60
Dinary jugosłow.	100 Din.	—	—
Dolary Stanów Zjedn.	1 Dol.	5,30	$5.27\frac{1}{2}$
Dolary kanadyjskie	1 Dol.	$5{,}26\frac{1}{2}$	5,24
Floreny holenderskie	100 Fl.	289,94	288.20
Franki francuskie	100 Fr.	13,95	13.85
Franki szwajcarskie	100 Fr.	120.85	120,05
Funty angielskie	1 Ł.	24.85	24.69
Funty palestyńskie	1 Ł.	—	—
Funty tureckie	1 Ł.	—	—
Guldeny gdańskie	100 Gld.	100.25	99,75
Kor. cz.-sł. odc. do 100 kor.	100 K.	10,75	10.40
Korony duńskie	100 K.	111,00	110,15
Korony estońskie	100 K	—	—
Korony norweskie	100 K.	124 58	123.60
Korony szwedzkie	100 K.	128,09	127,10
Leje rumuńskie	100 Lei	—	—
Lewy bułgarskie	100 Lew.	—	—
Liry włoskie	100 Lir.	19,20	18,60
Łaty łotewskie	100 Łat.	—	—
Marki fińskie	100 Mk.	10,97	10,75
Marki niemieckie	100 Mk.	—	—
Pengő węgierskie	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie	100 Pes.	—	—
Szylingi austriackie	100 Szyl.	—	—

WALUTY	Za	Transakcje	Sprzedaż	Kupno
		Złotych		
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam	100 Fl.	289.20	289.94	288,16
Belgrad	100 Din.	—	—	—
Berlin	100 Mk.	—	213,07	212,01
Bruksela	100 Blg.	89,85	90.07	89.63
Budapeszt	100 Png	—	—	—
Bukareszt	100 Lei	—	—	—
Gdańsk	100 Gld.	—	100.25	99.75
Helsinki	100 Mk.	—	10.97	10.91
Konstantynopol	1 Ł.	—	—	—
Kopenhaga	100 K	110,70	111,00	110,40
Kowno	100 Lit.	—	—	—
Londyn	1 Ł.	24,78	24,85	24,71
Madryt	100 Pes.	—	—	—
Mediolan	100 Lir.	—	28 09	27,95
Montreal	1 Dol.	—	$5{,}28\frac{1}{2}$	5,26
Nowy Jork	1 Dol.	$5{,}30\frac{7}{8}$	$5{,}32\frac{1}{8}$	$5{,}29\frac{5}{8}$
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	$5{,}31\frac{1}{4}$	$5.32\frac{1}{2}$	5 30
Oslo	100 K.	—	124 58	123 92
Paryż	100 Fr.	13.91	13.95	13 87
Praga	100 K.	18,20	18,25	18,15
Ryga	100 Łat.	—	—	—
Sofia	100 Lew.	—	—	—
Sztokholm	100 K.	127,75	128,09	127,41
Tallin	100 K.	—	—	—
Tel-Aviv	1 Ł	—	—	—
Wiedeń	100 Szyl.	—	—	—
Zurych	100 Fr.	120,55	120.85	120,25
c) MONETY:				
2. Srebro:				
Marki niemieckie	100 Mk.	—	93,00	90,00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5 9244 zł